

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

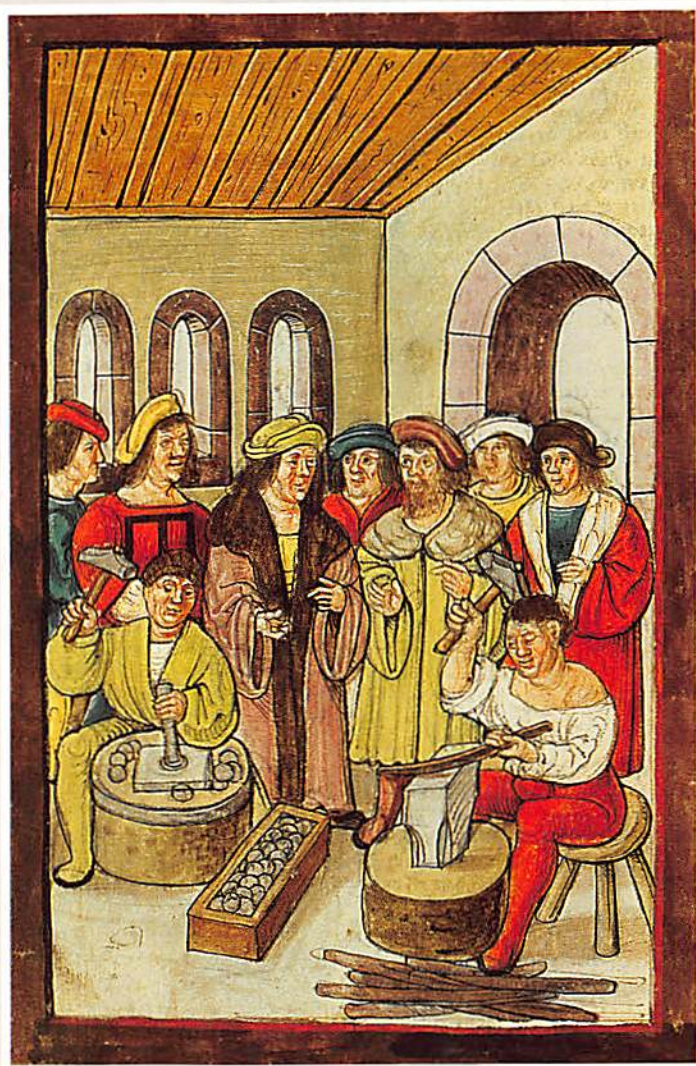

NOVEMBER 7 · 97

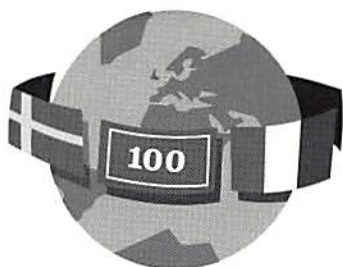
**Polletter i Sverige
före 1660**

**Lea Ahlborn –
fotografikonstens
vän**

SNF:s auktion

Pris 20 kr

Postgirot har två globala nätverk för utlandsbetalningar.

Det är dubbelt så många som andra banker har.

POSTGIROT

För mer information faxa: 08-24 35 11

Mynt till salu

Gustav Vasa: Mark 1558, Sm 118	1+/01	4.500:-
Erik XIV: Riksdaler 1561, Sm 5	(1+)	8.400:-
Gustav II Ad: Riksdaler 1632, Sm 32b	1+	4.800:-
Ulrika Eleonora: Mark 1719, Sm 7	G.1+	3.200:-
Fredrik I: 1/4 Rd. 1736, Sm 104	1	1.200:-
Fredrik I: 2 mark 1751 begr. Sm 182	01/0	4.800:-
Karl XIII: 1/3 Rd. 1818 begr. Sm 34b	01/0	1.750:-
Karl XIV J: 1/6 Rd 1829, Sm 58	01	1.500:-
Karl XV: kastpenning 1860, Sm 82	1+/01	375:-
Oskar II: kastpenning 1873, Sm 232	01/0	1.200:-
Bermuda: penny 1793, Km 5	F-VF	250:-
Colombia: Escudo 1824, Km 81.2	VF	950:-
Gibraltar: 2 quarts 1820, Km Tn. 9	XF	350:-
French Indo-China: 20 cent. 1937, Km 17.2	unc.	125:-
Danzig: 6 groszy 1762, Km 117	VF	275:-
Saarland: 100 franken 1955, Km 4	VF	80:-
Macao: 5 patacas 1952, Km 5	unc.	275:-
Portugal: 500 reis 1891, Km 535	XF	150:-
Romania: 2 bani 1880, Km 11.2	unc.	175:-
Russia: 5 roubles 1846, C. 175.1	(VF)	950:-
USSR/Emirate of Bukhara: 10 tenga 1337	VF	375:-
Croatia: 2 kune 1941, Km 2	unc.	130:-

Vi utger lagerlistor

HB MYNTINVEST CORONA

Ö. STORGATAN 20
611 34 NYKÖPING
TEL. 0155-28 63 25 FAX. 0155-28 63 25

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

har en upplaga på 1.400 ex.

Ca 1/10 av dessa når utanför Sverige
– Norden, Europa, USA.

Tidningen kommer ut med 8 nr per år.

För annonsering kontakta Frédéric Elfver,
tel 08-777 68 12 (kvällstid och helger),
personsökare 0740-19 36 25.

Prisexempel:

1/1 sida (151 × 214 mm)	1.800:-
2:a omslagssidan	2.200:-
4:e omslagssidan	2.500:-
1/2 sida (151 × 105 mm)	1.000:-
1/4 sida (72 × 105 mm)	500:-
1/6 sida (47 × 105 mm)	350:-
1/12 sida (47 × 50 mm)	175:-

Sista materialdag: Den 1:a i månaden före utgivning.
Heloriginal eller manus och gärna skiss
sändes till Frédéric Elfver efter överenskommelse.

*Annonser som ej är förenliga med
SNF:s, FIDEM:s och AINP:s etik avböjs.*

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

ges ut av

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

i samarbete med

KUNGL. MYNTKABINETTET

Föreningen:

Banérgatan 17 nb
115 22 Stockholm
Tel 08-667 55 98
onsdag – torsdag kl 10.00 – 13.00
Fax 08-667 07 71
E-post: snf@wineasy.se

Postgiro 15 00 07-3
Bankgiro 219-0502
Svenska Handelsbanken

Redaktionen:

Kungl. Myntkabinettet
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-783 94 00
Fax 08-411 22 14

Ansvarig utgivare:

Ian Wiséhn

Huvudredaktör och layout:

Monica Golabiewski Lannby

Manuskriptgranskare:

Lars O. Lagerqvist
Även tel 0152-200 79

Annonser och auktionskalender:

Frédéric Elfver
Tel 08-777 68 12
(kvällstid och helger)

Föreningens auktioner:

Jan Karlsson
Tel/Fax 018-54 83 42
Mobil 010-279 09 86
Minicall 0749-10 09 56

Prenumerationer:

Pris 150 kr/år (8 nr)
Medlemmar erhåller tidningen
automatiskt

Tryck:

Masterprint
Sätter & Tryckeri AB

ISSN 0283-071X

SNF:s program hösten 1997

Föreningslokaler är öppna för medlemmar – gärna med sällskap – en torsdagskväll i månaden. Dörrarna öppnas kl 18.30.

- 6 november Öppet hus. Tema: Gustav II Adolf. **Inställt!**
6 november **Obs! KMK:s hörsal kl. 18.00.** I samarbete med Kungl. Myntkabinettets Vänner. Förra chefen för Kungl. Myntkabinettet, professor Brita Malmer:
Mynt och människor – om vikingatidens myntning.
20 november **Obs! KMK:s hörsal kl. 18.00.** I samarbete med Kungl. Myntkabinettets Vänner.
Julius Hagander: *Min personliga syn på Sveriges guldmynt.*
1 december SNF:s auktion. **KMK:s hörsal.** För vidare information se auktionslistan i tidningens mittdel.
11 december SNF:s julfest. Kaffe och frågesport. Ta gärna med priser till lotteriet.

Om ej annat anges hålls mötena kl 18.30 på Banérgatan 17 nb. Tag buss nr 44 eller 54 eller T-bana till Karlslan.

Svenska Numismatiska Föreningen på Internet:
hemsida: <http://www.users.wineasy.se/snf/>

SNF:s kansli

Besökstid 10.30 - 13.00 onsdag och torsdag.

Stängt: Midsommar – 1 september samt jul- och nyårshelgerna.

Kungl. Myntkabinettet

är öppet för allmänheten: tisdag – söndag kl. 10.00 - 16.00.

Numismatiska boksamlingen: torsdagar kl. 13.00 - 16.00.

Bli medlem i SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

Årsavgiften är 200 kr, juniorer (under 20 år) 100 kr.

Som medlem får Du SNT automatiskt.

Du kan också enbart prenumerera på tidningen.

Det kostar endast 150,- för åtta nr per år fr.o.m. 1997.

Innehåll SNT 7 • 97

Sid

Polletter i Sverige före 1660	160
Politiska motiv på "mynt"	167
Lea Ahlborn – fotografikonstens vän	168
Ny medalj. Andrés polarexpedition 1897 – ett hundraårsminne	169
Mynthandlare C.G. Hesselblads utgivning av lagerlistor	170
En främmande fågel i myntkabinettets samlingar	173
En sonett om Kungl. Myntkabinettet	173
Nytt om böcker – recensioner	174
Nya mynt	176
Auktioner & Mässor	176

Omslag

Arbetaren till höger hamrar ut tenarna, och en annan, till vänster, handpräglar mynten. Bakom syns en hel delegation som tycks diskutera myntningen. Den äger rum i Bellinzona, som på den tiden var myntverk för Uri, Schwyz och Nidwalden. Av Diepold Schilling d.y. Ur *Lucerner Chronik* (1513).

Polletter i Sverige före 1660

Av Bengt Hemmingsson

År 1767 utkom en liten uppsats om polletter, författad av Carl Reinhold Berch, vari han definierade dessa föremål såsom "stämplade tecken i koppar, mässing, silfwer, papper, eller hwad wirke man sjelf behagar, som pläga för waror, eller gjort arbete utgifwas, wid Bruk och Manufacturer".¹ Emedan polletternas eventuella metallvärde inte motsvarade deras pålydande värde, konstaterade Berch också att deras köpkraft var "endast grundadt på det förtroende, som arbetaren hafwer til sin patron".

Själva ordet "pollett" härledde Olof Naucler, som åren 1702-03 utgav två akademiska avhandlingar om Stora Kopparberg, "utan tvivel" från det franska ordet *poulet*.² Detta ord kan nämligen även ha betydelsen av *litet brev*. En alternativ förklaring är att ordet kommer från det italienska *bolle*, med betydelsen bulla, sigill.³ Boletter kallades mycket riktigt ett slags närvarotecken, som rådsmedlemmarna i Köln och andra städer vid Rhen erhöill från ca 1500 och framåt vid sammanträden i rådsförsamlingarna. Dessa boletter berättigade i sin tur till ersättning i kontanter eller varor.⁴ Namnformen *pollett* återfinns på polska räknepennningar från 1579 och 1585,⁵ och samma namnform återkommer i det äldsta svenska skriftliga belägget för denna företeelse.

De äldsta svenska polletterna

Inför fälttåget mot danskarna i början av 1568 skrev Erik XIV till ståthållarna i Stockholm och begärde att de skulle tala med isersnidarna (gravörerna) på myntet och efterhöra, om det fanns några stampar som skulle kunna användas till att prägla polletter (*poleet*), vilka skulle givas ut i fältlägret. Såsom lämpliga motiv på dessa polletter föreslog kungen "anthen Saluator, Wasen heller annedt sådant". Fanns inga dylika stampar tillhands, skulle ståthållarna låta "M. Willem göre enn eller två ther till" och skicka dem "oförsumligen" kungen tillhanda i fältlägret (se *bilaga I*).⁶

"Mäster Willem" Boy är ju mest känd såsom kunglig bildhuggare och arkitekt, men ovanstående notis utgör ännu ett belägg för att han även

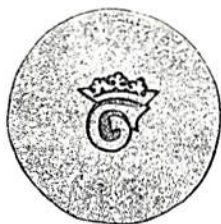

Fig 1: Ensidig pollett av koppar, troligen funnen inom slottsområdet i Vadstena (SHM-KMK 15648). Illustration ur NM XXI, s 30.

var verksam såsom gravör och för-lageteknare (jfr SNT 1995 • 2 s 28).

Några polletter som kan förknippas med 1568 års notis finns ej bevarade. Det finns emellertid några föremål som troligen visar att bruket av polletter i Sverige är äldre än så. År 1916 inköpte Kungl Myntkabinettet en 28 mm stor ensidig kopparpenning med ett krönt G av en stil som återkommer på flera av Gustav Vasas mynt. Kronan är öppen, dvs av en form som också förekommer före Erik XIV:s tid. Kring kanten syns svaga spår av inskrift som ej går att tyda (*fig 1*). Den publicerades 1918 i Numismatiska meddelanden (XXI, s 30) med kommentaren att den förvärvats från Vadstena, där den troligen var funnen. TG Appelgren upptog den sist i sin beskrivning över Gustav Vasas mynt (nr 1102). Vid arkeologiska undersökningar av Vadstena slott åren 1958-59 framkom ytterligare exemplar, som bekräftar anknytningen till denna plats. I en husgrund vid den östra vallmuren påträffades en dylik pollett samt 23 opräglade rondeller. Dessutom framkom ett metallföremål på samma plats, som enligt fyndförteckningen "möjligen kan ha att göra med pollettillverkning". På platsen ifråga låg tidigare det sk corps-de-gardshuset, vilket skall ha uppförts 1595; spår av ännu äldre murar finns också. Det är följaktligen inte otroligt att man på just denna plats bedrivit tillverkningen av ifrågavarande polletter. Uppförandet av Vadstena slott inleddes 1544 och den första byggnadsfasen avslutades vid mitten av 1550-talet. Då var slottets fyra hörntorn inte färdiga, men de fullbordades senare enligt de ursprungliga planerna och stod under tak någon gång

inmot 1560. Under den nämnda perioden kan således detta slags polletter ha begagnats.⁷

Några rikssvenska polletter som kan hänföras till Erik XIV:s tid är ej bevarade. Däremot bör i detta sammanhang nämnas, att det bevarats kvarnpolletter i koppar från Reval med årtalet 1562, dvs från början av svensktiden. Ett exemplar av denna sällsynthet såldes på auktionen över E Kielers samling i Köpenhamn år 1937 (nr 6). Det förvärvades i sin tur år 1973 av Kungl Myntkabinettet i Stockholm (*fig 2*).

Vid utgrävningar av ett av de andra kungliga slotten, nämligen det i Kalmar, påträffades i den sk bagaregården en fyrkantig blypollett. På dess ena sida återfinns en öppen krona och inskriften (?) 5 DAX:VERKER:. Fränsidan är ottydlig, men visar möjligen en vapensköld (*fig 3*). Polletten kan sättas i samband med de "vårdtecken" som nämns från 1570-talet och framåt i räkenskaperna för Kalmar slott. År 1572 gjordes en utbetalning av 2 mark "för 1 Stempel att slå dagzuerkier opå" och 1575 omtalas ett hus, "som worteken gaffes vti", dvs där polletterna hade utgivits. Samma år gjordes en utbetalning till "en Guldsmed för 10 Stempler han gjort hafuer till att slå wårtecken oppa för Dagzuercker som göres wed Slotted". Något år senare anskaffades nya stämplor, möjligen för att undvika förfälskningar. En Tomas guldsmed erhöill då betalning för "nogra Stempler hann wtgrafferit haffuer som wår teckn stemplless medh".

Nya stämplor för präglning av dessa polletter tillverkades sedan nästan varje år under Johan III:s regering. År 1579 betalades tex en daler och en mark för "stempler som wtgraffne äro till att slå wårtecken med for the partzeler som böndermner föra till Bijgningen". Polletterna, eller vårdtecknen, har således använts dels som bevis för utförda dagsverken, dels som kvitton på gjorda leveranser av material till byggnationer på slottet. Bly till polletterna erhöills bla genom återanvändning av en del av slottets yttertaks täckning.⁸

Det är möjligt, för att inte säga troligt, att liknande polletter begagnats även vid de övriga kungliga slotten under 1500-talet. Härvidlag kan sä-

Fig 2: Reval, kvarnpollett 1562. E Kielers samling, förvärvad av KMK (SHM-KMK 29 753).

Fig 3: Pollett eller "värdecken" av bly för utförda dagsverken, funnen i den sk bagaregården på Kalmar slott. Troligen präglad på 1570- eller 80-talen. Teckning av H Faith-Ell 1943.

kerligen en förnyad granskning av bevarade räkenskaper ge upplysningar, i likhet med vad man funnit i handlingarna rörande Kalmar slott.

Ett par andra skriftliga notiser om polletter är av något senare datum, men likaledes intressanta (se bilaga 2). I februari 1587 övertog Willem de Wijk driften av Finspångs bruk i Östergötland för andra gången. De Wijk var en till Sverige inflyttad nederländare, som år 1580 utsågs att leda och effektivisera de svenska bergverken. Under senare delen av 1584 skildes han från detta uppdrag, anklagad för diverse oegentligheter. Ansvaret för bla Finspångs bruk övertogs av Per Andersson, kronans befallningsman över östgötabruket. De Wijk lyckades uppenbarligen freda sig från anklagelserna om underslev, eftersom han sedermera fick återta arrendet av bla Finspångs bruk.⁹

Troligen har de Wijk infört bruket av polletter redan under sin första tid såsom ansvarig för driften vid Finspångs bruk. Den 17 augusti 1587 anklagades nämligen Per Andersson vid tinget i Vånga för att för egen vinnings skull ha sålt ett parti om tvåhundra polletter och vid årsskiftet 1589/90 påträffades en falsk dylik. De äkta polletterna gällde vid inlösen i brukskontoret för 3 vågar (6 lispund) tackjärn och fungerade som betalningsmedel för stavrusved. Rättegång rörande den falska polletten ägde rum i Hällestad den 13 januari 1590.¹⁰

De två händelserna indikerar att dessa polletter de facto cirkulerat i grannskapet som betalningsmedel, en företeelse som ju tidigare inte kunnat beläggas förrän under 1600-talet.

Polletternas övriga användningsområden

Det skriftliga källmaterialet visar, att man under första hälften av 1600-

talet brukade polletter för en rad olika ändamål. Berchs inledningsvis citerade definition täcker egentligen bara brukspolletterna. Dessa kan ju påvisas ha införts på 1580-talet, i samband med utbyggnaden av järnhanteringen i Sverige.

Det var emellertid vid gruvorna – framförallt vid Stora Kopparberg – som floran av polletter kom att växa rikast under 1600-talet. Skriftliga belägg för att man använde polletter vid kolleveranser till gruvan från bönderna i Salatrakten finns från år 1636 och det är troligt att systemet då redan funnits en tid.¹¹ Kolleveranserna vid Stora Kopparberg (och förmodligen även leveranser av ved) tillgick enligt Nauclear på så sätt, att bönderna i socknarna runt Berget ålades att betala sin skatt i kol. Vid fullgjord leverans erhöll bonden ett kvitto i form av ett stycke vax, bark eller papper som var försett med bergsmannens sigill. Dessa kvitton eller polletter insamlades såsom skatt av fogden bland bönderna, och bergsmännen var i sin tur skyldiga att inlösa dem inom viss tid.¹² Samma system synes ha begagnats vid Salagruvan.

En tidig Salapollett i näver bär inskriften (normaliserad) "1 lass vask". Vask var malm av sekunda kvalitet och varje delägare i gruvan hade skyldighet att årligen föra ett visst antal lass dylik malm till hyttorna. För varje lass lämnades en pollett, som vid årets slut uppvisades såsom bevis för gruvledningen att forningsplikten fullgjorts.¹³

Vid Stora Kopparberg användes även polletter såsom kvitto på fullgjorda gemensamma arbeten, som krävdes för att hålla igång gruvan. Dessa bestod i bortforsling av hinderande jord eller gråberg, sk rymningar. Därvid erhöll bergsmännen speciella rymningspolletter. Särskilda pollettutdelare ansvarade för att dessa kvitton ordentligt utlämnades,

vilka sedan skulle företes på gruvstugan. De äldsta skriftliga beläggen för denna typ av polletter är från 1656 och 1659.¹⁴

Ett annat slags polletter nämns i en handling från år 1660, nämligen för "vasedragning", dvs uppforslande av timmerstockar till gruvan.¹⁵

Polletter användes även vid erlagandet av olika slags tullar. I 1622 års förordningar om Lilla Tullen i Kalmar¹⁶ respektive Stockholm¹⁷ talas om att de vägfarande skulle erhålla ett "märke" såsom bevis på erlad tull eller vid enbart genomresa. 1623 års ordning för Lilla Tullen i Falun kallar detta märke för "ett Bollet".¹⁸ Uppenbarligen var dessa polletter av papper, eftersom man på dem skulle ange den vägfarande namn, hur mycket han förtullat samt dagens datum (jfr fig 11). Polletterna utdelades vid de yttre tullarna och skulle presenteras samt avlämnas vid passering av de inre.

I 1627 års ordning för kvarntullen föreskrevs, att respektive ståthållare skulle låta trycka "en hop medh Sedler eller Poletter", på vilka plats skulle lämnas för notering av namn och det sädeslag som fördes till kvarnen. Varje mjölnare skulle tillställas "någre tusende stycker" av dessa polletter. De skulle sedan efter påskrift utges till respektive bonde, som i sin tur skulle leverera dem till kyrkoherden eller sockenprosten för vidare befordran till fogden. Ett ordentligt register skulle upprättas över dessa polletter och de skulle månatligen sändas till "bookhållaren uthi Landzändan". Kontroller skulle hållas på hur mycket varje familj malde, för att se att ingen handmalde i smyg.¹⁹ Polletterna utgjorde således i detta fall ett effektivt kontrollmedel vid kronans skatteindrivning, långt före vår tids datorer.

Även kyrkan synes ha begagnat sig av polletter på 1600-talet. I Fi-

lipstad användes år 1663 stämplade blypenningar som attest om kristendoms-kunskap vid första nattvardsgången. Nattvardspolletter var emellertid i bruk redan år 1627 i Åbo. I domkyrkans räkenskaper för detta år bokfördes nämligen en utgift om 12 öre för ett stämpeljern, "att stempla märcken för them som om fastatijden blifva examinerade".²⁰

Det kan slutligen erinras om att vissa polletter kom att cirkulera såsom regelrätta betalningsmedel. De inledningsvis nämnda finspångspolletterna från ca 1590 synes ju ha haft en sådan funktion. Åren 1628 och 1639 utgav bergslagen vid Stora Kopparberg rektangulära polletter i näver, vilka cirkulerade i trakten till ett värde motsvarande 1/4 riksdaler.

Material

Det ligger i sakens natur att polletter inte tillverkas i ädla metaller. De äldsta bevarade svenska polletterna är således av koppar, mässing, bly eller näver. Av de ovan nämnda förordningarna från 1620-talet framgår dock, att även polletter av papper beagnades. Andra material som bevarade polletter av något senare datum är präglade i, är läder och lack.²¹

Det faktum att de flesta polletter från tiden före ca 1670 synes ha tillverkats i förgängliga material såsom näver och papper gör att ytterst få bevarats till våra dagar. Under 1660-talet synes man av flera anledningar genomgående ha övergått till att prägla polletter i koppar. Dels slets ju näverpolletterna fort ut, dels var de även lätta att förfälska. Falsarier förekom ju som nämnts redan år 1590. Visserligen omtalas inte vilket material dessa polletter var gjorda av, men det troliga är att de var präglade i näver. I Sala upptäcktes år 1660 att tusentals polletter av näver förfälskats, varför man omedelbart lät prägla dylika av koppar i stället.²² Salapolletter i näver synes därefter endast ha präglats år 1690, då dylika med årtal samt texten I respektive ½ DAGSWERKE utgavs. De yngsta näverpolletter som, förutom de sistnämnda, utgavs i någon större omfattning synes för övrigt vara de från Wattholma järnverk i Uppsala län. De har enligt Stiernstedt tillverkats på 1670-talet.²³

Att inte heller de tidiga kopparpolletterna gick fria från förfälskningsförsök visar dock bevarade rättegångsprotokoll från Torneå år 1666. Det var Kengis bruks polletter som då hade blivit föremål för efterrapning.²⁴

Fig 4: Næverpolletter, av Stiernstedt attribuerade till Kalmars fästningsbygge 1614-24. Exemplar i Riksbankens samling. Den ursprunglige ägaren, Gustaf Rålamb, daterade dem till 1660.

Fig 5: Teckningar av numera försvunna næverpolletter från Stora Kopparberg, 1628 och 1639. Polletterna cirkulerade till ett värde av 1/4 riksdaler. Skala 1:1. (Foto: Riksarkivet).

Kalmar fästnings polletter 1614 - 24

De äldsta svenska polletter som Stiernstedt identifierade hänförde han till Kalmar. Han antog att de tillverkats för att användas vid de befästningsarbeten som utfördes på stadens slott mellan åren 1614 och 1624. De förekommer i åtta olika typer, vardera endast kända i ett exemplar och samtliga är präglade i näver (fig 4). Hela serien befinner sig i Riksbankens samling; den ingick ursprungligen i den rålambska kollektionen, vilken förvärvades av banken år 1756.

Då en av polletterna föreställer en bastion, på vilken inskriften CALM återfinnes, synes Stiernstedts attribuering inte vara helt orimlig. Vid de omfattande grävningsarbeten som utfördes vid Kalmars fästning under dessa år, hölls nämligen noggrann räkning på hur många jordkistor som fylldes. I senare instruktioner "ehuru i Calmar procederas widh Fortifi-

cations arbetedt medh landtfolchet" beskrevs närmare hur dylika polletter användes. De uppbådade bönderna fick för vart och ett lass jord "ett Kronomärke som är brändt på ett stycke Trä". Varje bonde var tvungen att arbeta i åtta dagar och vid periodens slut erhöll "hvar arbetare emot berörde kronomärken som åthertagas een stämplat Zedell". Mot sistnämnda "sedel" eller papperspollett erhöll därefter bönderna antingen kontant betalning, eller så tillgodoräknades de vid erläggande av kronouppbörderna.²⁵

Stora Kopparbergs polletter 1628 och 1639

År 1724 tillsattes en kommission i Falun, som bl.a undersökte de så kallade myntpolletterna som Bergslagen utgivit åren dessförinnan. I den till Kungl Maj:t framlagda berättelsen konstaterade kommissionen, att dylika polletter också utgavs långt tidigare. Bergmästaren Anders Swab

Fig 6: "Förbundshärens" polletter från 1634.

Illustration ur

E Thunius' arbete om runda kopparmynt 1731.

hade nämligen "andragit, att Polletter uti förra tider här äfwen brukelige varit" och såsom bevis uppvisade Swab "twänne af näfwer, den ena technad med åhrtalet 1628 och ett schacht, den andra med åhrtalet 1639 och äfwen ett schacht". De båda polletterna avbildades därefter i berättelsen (fig 5).

Swab hade vidare i "Memorial af den 28 Aprilis 1724 berättat sig ingen annan Kunskap hafwa, än att sedan Käppar Compagniet blef uphäfwit, som i mangel af tillräckeliga medel skall brukat Creditif Zedler att utgifwa, hwilka i Bergslagen stor willerwalla och oro skola åstadkommit, här Bergslagen eij så snart med förlag kunnat blifwa accomoderat, hwarföre de skola nödgats slå benämnda näfwer Polletter, som [Swab] skall blifwit berättad hafwa i orten gått för en Rijkzort [=1/4 riksdaler] stycket, och sedermera efterhand blifwit inlösta".²⁶

Det första kopparkompaniet, vilket hade monopol på uppköp av koppar från bergsmännen, igångsattes 1620 och avvecklades 1628, varvid dess tillgångar övergick till kronan. Kompaniet upplöstes dock med ett likviditetsmässigt underskott initialt,

och dess participanter fick vänta i flera år på ersättning från kronan för sina insatser. Kompaniets fordringsägare blev i sin tur lidande, vilket också skapade en likviditetsbrist vid Kopparberget.²⁷ Detta var således, enligt Swab, orsaken till att bergslagen tvingades utge näverpolletter, vilka cirkulerade i trakten till ett värde av 1/4 riksdaler. När likviditetsläget förbättrades så inlöstes de.

Det andra kopparkompaniet upprättades den 9 januari 1636. Det fick privilegiet att under tre års tid upköpa kopparen med ensamrätt. När dess privilegier gick ut den 31 december 1638, så förnyades de inte.²⁸ Liksom vid det första kompaniets avveckling 1628 uppstod en likviditetsbrist vid Kopparberget. I en rapport till bergsamtet på nyåret 1639 skrev bergmästaren Peder Hansson, att det dagligen var en "jämmerlig klaaghan uthaf gemene bergslagen, att de ingen försträckning få uthaf någon köpman", vilket hade till följd att bergsmännen mestadels ännu hade varken ved eller kol för grubbrytningen och kopparsmältningen.²⁹ Följaktligen tvingades bergslagen änyo att utge myntpolletter i näver.

De av Swab år 1724 förevisade

polletterna är tyvärr försvunna och några andra exemplar har ej framkommit, varför vi får nöja oss med de avbildningar som lyckligtvis bifogades Falukommissionens berättelse. Det kan för övrigt nämnas, att 1628 års pollett uppvisar den äldsta avbildningen av bergslagens märke, dvs en schakttimring. Just detta år möter vi också termen schakt för första gången i källorna rörande Stora Kopparberg.³⁰

"Förbundshärens" polletter från 1634

En serie polletter i koppar har en kunglig krona och årtalet 1634 på ena sidan, samt texten I STOP, I S, I KAN eller liknande jämte initialer på den andra. Serien har behandlats av flera numismatiska författare alltsedan 1700-talet. Thunius avbildade tio varianter av dessa polletter i andra delen av sitt verk om de runda kopparmynten, vilket utkom 1731³¹ (fig 6). Han ansåg, att de använts vid staden Hanaus belägring, medan Berch förmodade att de präglats till Gustav II Adolfs begravning i Stockholm den 22 juni 1634. De skulle i

så fall ha utdelats vid detta tillfälle såsom dryckespolletter.³²

Ziervogel menade att de "blivit slagne för någon penningbrists skull i Svenska arméen", en teori som Stiernstedt ansluter sig till och utvecklar.³³ Han antog, att de präglats i Mainz under hösten 1634, där svenskarna och deras bundsförvanter sökte vinterkvarter efter nederlaget vid Nördlingen den 6 september samma år. Polletterna skulle ha delats ut såsom ersättning till soldaterna att inlösas i öl och vin på grund av arméns likviditetsbrist. Initialerna skulle enligt Stiernstedts teori stå för olika överstar, dvs regementsbefälhavare i armén. Likviditetsläget i de förbundnas armé var mycket riktigt prekär under 1634; den finansiella krisen hade till och med uppstått redan året innan.³⁴

Det ter sig emellertid en smula långsökt att förlägga dessa polletters ursprung och användning till förbundshären. Det vore mer närliggande att försöka inplacera dem i ett lokalt svenskt sammanhang. Ett av skälen till detta är att det torde ha varit svårt att få soldaterna att acceptera ersättning i kopparpolletter, även om solden endast delvis utgick i dessa. Fiaskot med kreuzermyntet i koppar ett par år tidigare torde ha avhållit de styrande från att försöka sig på en liknande operation.

Ett intressant alternativ är trots allt rikets största arbetsplats vid denna tid, nämligen Stora Kopparberg. Just år 1634 släpptes kopparhandeln fri vid Berget. Detta innebar att bergsmännen efter erläggande av en avgift till kronan fick rätten att fritt sälja kopparen, dock efter sk gårgöring. Export av råkoppar var nämligen förbjuden. Ett kungligt brev angående detta utfärdades den 6 augusti 1634.³⁵ De svåra rasen i den sk Blankstötten under 1634 och 1635 vållade emellertid stora avbräck i kopparproduktionen och bergsmännen tvingades till omfattande nybyggnads- och reparationsarbeten. Redan den 19 december 1634 inställde sig därför en delegation bergsmän hos riksrådet i Stockholm och besvärade sig över att "Berget i år så mycket fallit var och deras arbete så mycket större", samt vädjade om att kronan skulle lindra avraden eller tullen på kopparen.³⁶ Man talade dock inför döva öron; någon lindring av pålagorna var ej tal om.

En annan omständighet som talar för att dessa polletter kan ha använts vid Kopparberget är att där sedan Gustav II Adolfs tid fanns en privi-

legierad gruvkrog. Den förste krögaren vid gruvan, Peter Skott, omtalas i en längd från år 1643.³⁷

De utfärdade krogprivilegierna skall ses mot bakgrund av de svåra problem med dryckenskap och därav följande bråk som man hade vid gruvan under denna tid. År 1633 klagade ståthållaren över detta inför rådhusrätten i Falun. I samband därmed gjordes ett försök att sanera krogväsendet på orten genom att utse ett fåtal "vissa" krögare och förbjuda verksamheten för de övriga. Sålunda skall antalet krogar i Falun ha inskränkts till fjorton, dvs en legaliserad krog per hundra invånare.³⁸

Hur det kunde gå till vid immundigandet av starka drycker vid Berget berättar fransmannen Charles Ogier i en resedagbok från år 1635.³⁹ Vid ett gästbad i Falun till de resandes ära pockade och trugade man dem till att dricka omåttligt; kyrkoherden på orten var ej den minst påträngande!

Den omfattande dryckenskapen ledde givetvis till att en stor del av gruvdrängarnas "förtjänster förtäres, fastän hustru och barn är utan föda", som det uttrycktes i en klagoskrift. Lönen utgick dels i form av en dagspenning, dels enligt ackord och inte sällan i varor. Vissa yrkeskategorier vid Berget skulle till och med enligt kungliga förordningar utfå sin lön delvis i form av mat och fritt öl, som benämndes redningsöl.⁴⁰

Ytterligare arkivforskning krävs dock för att om möjligt lösa frågan om "Förbundshärens" polletter och deras hemmahörighet. De initialer som återfinnes på dem utgör härvidlag en möjlig ledtråd, i det fall de kan paras ihop med exempelvis kända bergsmän.

De äldsta polletterna från Sala och Avesta

Bruket av polletter vid Sala silvergruva är belagt först år 1636, men har antagligen existerat tidigare. På 1640-talet tillverkades pollettstämparna av guldmeden Stellan Persson i Sala. Dessa tidiga Salapolletter var av näver och blev fort utslitna. Av denna anledning bestämde gruvrätten år 1654 att nya polletter för vask och kol skulle stämplas varje kvartal, varvid de gamla skulle brännas upp. Vid varje tillfälle tillverkades ungefär ettusen nya. Pollettstämparna förvarades i en låda med två lås, vartill bergmästaren och hyttmästaren hade var sin nyckel. Som tidigare nämnts övergick man efter 1660 till att prägla polletter i koppar på grund

Fig 7: Sala silvergruva, ensidig näverpollett för 1 lass vask (Stiernstedt s 121 nr 20). Troligtvis präglad under 1640- eller 50-talen.

Fig 8: Ensidig näverpollett (16)60 för 1 stig kol. Av Stiernstedt (s 171 nr 9) hämförd till Stora Kopparberg; av Norberg och Lagerqvist omattribuerad till Sala.

Fig 9: Avesta, koppar- och mässingspolletter för kol med Markus Kocks myntmästarmärke, dvs från tiden 1644-57 (Stiernstedt s 25-26 nr 1-2. Foto KMK.).

av den omfattande förfalskningen av dylika i näver.⁴¹

Av Salas näverpolletter har ett fåtal exemplar för vaskkörning bevarats (fig 7). En näverpollett med åretalet (16)60 och inskriften ISTIG KOL förs av Stiernstedt till Stora Kopparberg, men Norberg och Lagerqvist upptar den bland Salapräglingsarna (fig 8).⁴²

År 1641 upprättades ett kontrakt mellan kronan och Markus Kock om att all gårgöring av kopparen skulle ske i Avesta. Under loppet av 1643 iordningställdes även ett myntverk där och följande år påbörjades tillverkningen av såväl 10-dalers plåtar som skiljemynt.

Koppar- och mässingspolletter för kolleveransers försedda med Markus Kocks myntmästarmärke, en pil mellan två stjärnor, har bevarats till våra dagar (fig 9). De har således präglats före år 1657, då Kock avled.⁴³

"Färna järnverks" polletter

Färna järnverk i Västmanland anlades år 1607. År 1652 erhöll brukets dåvarande ägare, Hans Neuman och Abraham Momma, förnyade privilegier. I samband därmed tilläts de att avlöna brukets arbetare in natura samt att betala bla kol och körslor med varor. Stiernstedt antar "att genom denna bytshandel uppkommit bruket af polletter till ömsesidig lättnad för varugifvare och emottagare". Han hänför därefter fyra ytterst sällsynta ensidiga polletter med texten I KANNA ÖHL eller I STOP ÖHL till Färna järnverk. Dessa har präglats i antingen näver eller koppar (fig 10). Attribueringen motiveras med att de i näver förts till Färna av storsamlaren Nescher i hans pollettbeskrivning, varför all anledning saknas "att annorstädes uppföra dessa fyra hvarandra liknande polletter".⁴⁴

Fig 10: "Färna järnverk", polletter för öl, 1650/60-tal? Stiernstedt s 58-59 nr 2 (koppar), 3 (näver) resp 4 (koppar).

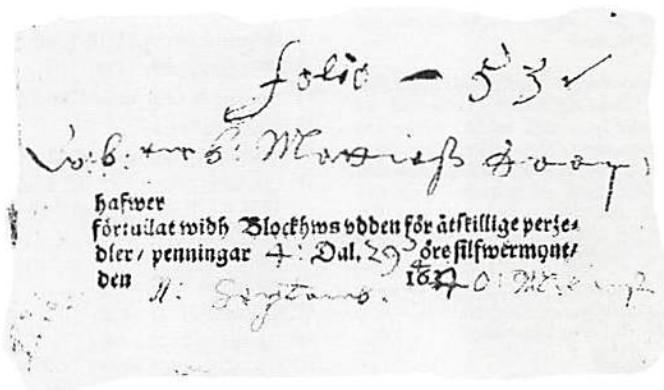

Fig 11: Förtryckt kvitto (eller pollett?) i papper för förtullade varor vid Blockhusudden i Stockholm, daterat 11/9 1640 (förtryckt årtal "163-"). Soopksa arkivet, Trolleholm.

Näver- och kopparpolletterna av denna typ är snarlika, men ej stampidentiska. Det faktum att de förekommer i dessa båda material tyder på att de präglats vid 1600-talets mitt eller strax därefter. Attribueringen till just Färna järnverk saknar vi dock närmare belägg för.

Sammanfattning

Bruket av polletter har uppstått i Sverige under senare delen av 1500-talet inom den kungliga slottsförvaltningen. Polletter har också tidigt använts inom järnhanteringen och gruvnäringen. Under 1600-talets första årtionden kom polletter även att begagnas som kvitton på fullgjord skattskyldighet och erlagda tullar. De tidiga polletterna var ofta av näver eller papper. Deras förgänglighet har emellertid gjort att ytterst få bevarats till våra dagar. Detta gör att vi fått en relativt snedvriden bild av förekomsten och användningen av polletter före 1660-talet, då näverpolletterna försvinner till förmån för dylika i koppar. Det skriftliga källmaterialet indikerar nämligen att bruket av polletter varit ganska utbrett.

Någon mer omfattande kritisk granskning och revision av Stiernstedts pionjärbete om svenska pol-

letter, vilket utkom 1872, har ej utförts av forskningen. Skälen till detta är antagligen dels bristen på källmaterial, dels de tidiga polletternas stora sällsynthet. Något nytt material framkommer sällan till skillnad mot mynten från samma tid, där ju beståndet då och då utökas via fynd.

Bilaga 1

Utdrag ur Erik XIV:s brev till ståthållarna i Stockholm 13/1 1568, Riksregistraturet fol 10r, Riksarkivet.

".....Widere ähr och wår wylie atti lathe förhöre medh isensniderne på mynthet, vm ther finnes någre stempler som tiäne till att Giffue poleet vth medh i Lägret, anthen Saluator, Wasen, heller annedt sädent, och huar ther inthet finnes tilrede, måtte i lathe M. Willem göre enn eller tuå ther till, och förskicke them Oss oförsummeligen tilhände...."

Bilaga 2

Ting i Wånga 17/8 1587, Gemensamma domböcker, Östergötland, vol 1, fol 53v, Vadstena Landsarkiv. Transkription och tolkning av denna och följande text har gjorts i samarbete med Torgny Bondestam, Bråmhult.

Transkription

Anno 1587 thän 17 Augusti war ting wed Wånga vdi nerwaro Lasse Siunesons schriffuares på Wånga war och Peer Andersson tilstådes

Prenumerera på
årsset och jubileumsmynt
från Norge, Danmark och Finland
genom oss.

Även utgåvor från hela världen.
Sedlar. Polletter.

Listor skickas gratis.

NORRTÄLJE MYNT AB

Box 4, 761 21 Norrtälje
Tel. 0176-168 26, Fax 0176-168 56

Peer Andersson tillförende fogte opå finspång, talade till Lasse j Helesta, att skulle haffua sagt, att Per Andersson schall haffua sålt 200 poleter Men Lasse nekade till, doch hwad han haffuer sagt schall wara skeett aff hetsigheett, och bekende doch icke wara med Peer Andersson mära ähn thätt som ährligitt ähr, Per Andersson sades fri

Tolkning

Anno 1587 den 17 augusti var ting vid Vånga uti närvaro av Lars Sjunnesson skrivare på Vånga. Per Andersson var också tillstädes.

Per Andersson, tillförne fogde uppå Finspång, talade till Lasse i Hällestad, att han skulle hava sagt, att Per Andersson skall hava sålt 200 poletter. Men Lasse nekade till detta. Dock vad han har sagt skall vara skett av hetsighet, och han bekände det dock icke vara med Per Andersson mer än det som ärligt är. Per Andersson sades fri.

Ting i Hällestad 13/1 1590, Gemen-samma domböcker, Östergötland, vol 1, fol 84v, Vadstena Landsarkiv.

Transkription

Anno 1590 thän 13 Januarij war ting wed Hellesta j nerwaro Karl Nilssons foug-tens

Gudmund j Hult talade till Oloff j Simonsstorp, att han haffuer: köpt och betaleth honom ett Staffumh weed för 3 wågar Tackejern och för samma wed haffuer bekommet aff honom ett orätt pålete, Bom icke bleff gillatt, och Oloff seger att Nilss j Skåningstorp haffuer leffrerrett honom poletett Thär nekar han till: Doch bleff saken Bå öffwerwägen att Oloff schall förnöye Gudmund sitt Tackejern och seden söke sin skade hooss Nilss om poletett, vpsattes, doch förliktes om sider

Tolkning

Anno 1590 den 13 januari var ting vid Hällestad i närvaro av fogden Karl Nilsson.

Gudmund i Hult talade till Olof i Simonstorp, att han har köpt och betalat honom ett stavrum ved för 3 vågar tackjärn och för samma ved har han bekommit av honom en orätt polett, som icke blev gillad, och Olof säger att Nils i Skåningstorp har levererat honom poletten. Därtill nekar han. Dock blev saken så övervägd att Olof skall förnöja Gudmund sitt tackjärn och sedan söka sin skada hos Nils om poletten. Uppsattes. Dock förliktes de omsider.

Noter

- 1) Berch 1767 s 126ff.
- 2) Naucler 1941 s 73.
- 3) Linder Welin 1965 s 53.
- 4) v Schrötter 1970 s 529.
- 5) Linder Welin 1965 s 53.

- 6) Riksregistratret 13/1 1568 fol 10r (RA); Meijberg 1891 s 43.
- 7) Appelgren 1933 s 148; NNÅ 1968 s 182; SML 1:137 (fyndären felaktigt angivna till 1962-63) och 139; se även förteckning över lösfynd från utgrävningarna i ATA, dnr 6810/59 samt rapport av E Unnerbäck 17/5 1960, dnr 3547/60 i ATA. Betr byggnadsarbetena på 1540-50-talen, se Unnerbäck 1966.
- 8) Olsson 1944 s 196f; 1961 s 212, 220, 336.
- 9) Helmfrid 1963 s 117ff; 130ff.
- 10) Helmfrid 1963 s 133f.
- 11) Norberg & Lagerqvist 1955 s 62.
- 12) Naucler 1941 s 73.
- 13) Norberg & Lagerqvist 1955 s 67, 72.
- 14) Lindroth 1955 s 187. Jfr Stiernstedt 1872 s 170 nr 1-2, som dock tillhör en senare tidsperiod.
- 15) Lindroth 1955 s 187.
- 16) Stiernman 1747 s 814.
- 17) Stiernman 1747 s 825.
- 18) Stiernman 1747 s 890f.
- 19) Stiernman 1747 s 953f.
- 20) Sandholm 1980 s 40f.
- 21) Jfr Ahlström auktion 51, 1995 nr 861 (Forsmark, lack på ättkantigt trästycke, jfr Stiernstedt 1872 nr 1), nr 869 (Gimo, lack på läder, Stiernstedt 1872 nr 1).
- 22) Norberg & Lagerqvist 1955 s 67.
- 23) Stiernstedt 1872 s 127; 190f.
- 24) Tamelander 1951 s 77.
- 25) Stiernstedt 1872 s 4, 38ff; Olsson 1965 s 40ff; 146 not 7.
- 26) 1724 års Falukommission, berättelse till Kungl Maj:t, fol 234; ÅK 408, vol 4 (RA); Stiernstedt 1872 s 162.
- 27) Wittrock 1919 s 19ff, 110ff.
- 28) Stiernstedt 1863 s 114f, 117.
- 29) Lyberg 1940 s 72.
- 30) Lindroth 1955 s 204.
- 31) Thunius 1731 s 42.
- 32) Berch 1767 s 120.
- 33) Ziervogel 1753 s 30; Stiernstedt 1872 s 13ff.
- 34) Nordlund 1971 s 411ff.
- 35) Stiernstedt 1863 s 114.
- 36) SRP IV, 1634 s 257; Lyberg 1940 s 80f.
- 37) Hildebrand 1946 s 774, not 1.
- 38) Lyberg 1940 s 83; Hildebrand 1946 s 377.
- 39) Lyberg 1940 s 84f.
- 40) Boëthius 1951 s 200f.; Sommarin 1908 s 170.
- 41) Norberg & Lagerqvist 1955 s 62f.
- 42) Stiernstedt 1872 s 171 nr 9; Norberg & Lagerqvist 1955 s 72 nr 2.
- 43) Stiernstedt 1871 s 5ff; 1872 s 25f.
- 44) Stiernstedt 1871 s 57ff

Källor och litteratur

- Appelgren, TG 1933: Gustav Vasas mynt (Sthlm 1933).
- ATA: Antikvarisk-topografiska arkivet, Stockholm.
- Berch, CR 1767: Historisk afhandling om polletter (i: Historiska märkvärdigheter till uplysning af Svenska häfder, 3; Sthlm 1767).
- Boëthius, B 1951: Gruvornas, hyttornas och hamramas folk (Sthlm 1951).
- Helmfrid, B 1963: Norrköpings stads historia 1568-1719. I: Tidsavsnittet 1568-1655 (Sthlm 1963).
- Hildebrand, K-G 1946: Falu stads historia 1641-1687 (Falun 1946).
- Kieler, E 1937: Fortegnelse over en stor og sjælden samling svensk-baltiske mønter (E Kiellers samling, Sagførerens auktioner, 28 maj 1937 och följande dagar i Köpenhamn).
- Linder Welin, US 1965: Svensk koppar och kopparmyntning (2:a uppl Falun 1965).
- Lindroth, S 1955: Gruvbrytning och kopparhantering vid Stora Kopparberget intill 1800-talets början, del I (Uppsala 1955).
- Lyberg, E 1940: Falu stad och borgare före 1641 (Ur gamla papper om Falun och Dalarna. I. Falun 1940).
- Mejberg, R 1891: Nogle oplysninger om svenske og danske faner, flag og felttegn i det 16:e århundre (Antikvarisk tidskrift för Sverige, del IX:3, Sthlm 1891).
- Naucler, O 1941: Stora Kopparbergs gruva och kopparverk. Två akademiska avhandlingar vid Uppsala universitet år 1702 och 1703, författade av Olof Naucler (Uppsala 1941).
- Norberg, P & Lagerqvist, LO 1955: Polletter vid Sala silfvergruva (Tekniska museets årsbok Daedalus 1955).
- Nordlund, R 1971: Krig genom ombud. De svenska krigsfinanserna och Heilbronnförbundet 1633 (I: Det kontinentala krigets ekonomi. Studier i krigsfinansiering under svensk stormaktstid, Kristianstad 1971).
- Olsson, M 1944-65: Kalmar slotts historia I-III (Uppsala 1944, 1961, 1965). RA: Riksarkivet.
- Sandholm, Å 1980: En nattvardspollett från 1600-talet (SNT 1980/2).

"Den må jeg ha!"

Kong Frederik VII var på besök hos Karl XV i Skåne. Han upptäcker att det finns en dekoration han aldrig fått av sin gode vän Kron-Kalle. "Den må jeg ha!" säger han. "Men det är ju Svärdsmedaljen" (ganska nyinstiftad), säger Kalle Kroknåsa, "den är för underbefäl!" "Den må jeg ha!", säger kongen envist. Ett par dagar senare är han utnämnd till Hedersfanjunkare och får Svärdsmedaljen...

von Schrötter, Fr 1970: Wörterbuch der Münzkunde (nityrck, Berlin 1970).

SML: Sveriges mynthistoria, landskapsinventeringen 1. Östergötland (Göteborg 1982).

Sommarin, E 1908: Bidrag till kännedom om arbetareförhållanden vid svenska bergverk och bruk i äldre tid, till omkring 1720 (Lund 1908).

SRP: Svenska riksrådets protokoll, IV (Sthlm 1886).

von Stiemman, A A 1747: Samling utaf Kongl bref, stadgar och förordningar etc angående Sweriges rikets commerce, politie och oeconomie, I (Sthlm 1747).

Stiernstedt, A W 1863: Om kopparmyntningen i Sverige och dess utländska besittningar (Sthlm 1863).

Stiernstedt, A W 1871-72: Beskrifning öfver svenska kopparmynt och polletter I-II (Sthlm 1871-72).

Tamelander, E 1951: De s.k. Svappavaara-polletterna (NNUM 1951).

Thunius, E 1731: Monetae aerae in Suecia, rotundae (Del II, Uppsala 1731).

Unnerbäck, E 1966: Vadstena slott 1545-1554. En byggnadshistorisk undersökning (Lund 1966).

Witrock, G 1919: Svenska Handelskompaniet och kopparhandeln under Gustaf II Adolf (Uppsala 1919).

Ziervogel, E 1753: Utkast till offentlig historiska föreläsningar öfver svenska mynt-kundskapen (Uppsala 1753). □

Politiska motiv på "mynt"

En stockholmstidning införde i november 1957 en teckning som drev med de politiker som då påverkade Sveriges ekonomi – Tage Erlander och Gunnar Sträng. Herrar politiker framträdde som riktiga "monarker". Erlander-myntet har fått valören 1 krona samt texten: L'etat c'est moi (Staten det är jag). Den andra enkronan har Gunnar Strängs bistra min och texten: Hinc Robur et cetera (Härav styrka etc). Det sista myntet saknar porträtt men har i stället den något udda valören 43 öre. Texten är: Quosque tandem (Hur länge ännu?). Konstnären till dessa

annorlunda myntframställningar är för undertecknad okänd, men möjligen vet någon läsare bättre besked.

Den politiska situationen 1957 handlade mycket om kronans värde – en alltid lika aktuell fråga. Annars diskuterades ett gammalt reformkrav inom arbetarrörelsen: den obligatoriska tjänstepensionen, dvs ATP, som skulle utgå från 67 års ålder och basera sig på premier, som inbetalades av arbetsgivaren. I realiteten togs pengarna ur kommande lönestegringar. Hur det sen har gått med ATP-frågan känner vi alla till.

I/W

COMMENTATIONES DE NUMMIS SAECULORUM IX-XI IN SUECIA REPERTIS NOVA SERIES NR. 9

BRITA MALMER

The Anglo -
Scandinavian
Coinage
c. 995 -
1020

635 s. varav
142 planscher
Pris: 850:- inkl. moms.

Exp.avg. och porto tillkommer.

Beställningar:

NUMISMATISKA
FORSKNINGS GRUPPEN

Bollhusgränd 1B
111 31 Stockholm
Tel: 08-674 77 50
Fax: 08-674 77 53

Strandbergs Mynthandel AB
&
Aktiesamlaren AB

köper och säljer

Mynt, sedlar, medaljer, ordnar
Gamla aktiebrev, äldre handlingar m.m.

Arsenalsgatan 8C, Box 7377
103 91 Stockholm
Tel: 08-611 01 10, 611 58 20
Fax: 08-611 32 95

SELINS MYNTHANDEL AB

Mynt sedlar medaljer
ordnar nålmarken

Öppettider
Vardagar 10.00 – 18.00
Lördagar 10.00 – 14.00
Regeringsgatan 6
111 53 Stockholm
Tel. 08-411 50 81
Fax. 08-411 52 23

Lea Ahlborn – fotografikonstens vän

Lea Ahlborn (1826-1897) startade sin yrkeskarriär som medaljgravör ungefär samtidigt som fotografikonsten slog igenom. Det borde ha varit en svår tid för medaljens överlevnad. Vi vet tex att miniatyrporträttmåleriet mer eller mindre upphörde under 1800-talets senare del. Samtidigt blev graverade miniatyrporträtt på sedlar och frimärken allena rådande.

Hur påverkades Lea Ahlborn och hennes medaljer av fotografiet? Frågan är svår att besvara. Medaljkonstens tidigare utövare i Sverige som Karlsteen, Hedlinger, Fehrman d.ä. och d.y. mfl satte föga spår hos Lea Ahlborn. Mest påverkades hon av morbrodern Johan Salmson, Jacques-Jean Barres och David d'Angers. Hennes första förebilder bar emellertid en tämligen konventionell prägel med tyngdpunkten på antikens, Rafaels och Thorvaldsens formvärld.

Under de första tjugo åren av hennes gravörtid blåste inga nya vindar över vårt land och dess medaljkonst. Lea Ahlborn menade att medaljer var till för att vara äretecken, gjorda för att hugfästa minnet av en stor man och hans gärning eller en märklig händelse och för att hedra särskilt förtjänta personer. Nyantiken präglar hennes medaljkonst under de första decennierna. Först senare kommer den nya franska medaljkonsten in i sammanhanget. När den nyantika stilen släppte sitt grepp om de mest officiella porträtten kom en viss realism och impressionism att göra sig gällande i Lea Ahlborns konst och kom till uttryck i rena porträtt med god personskildring. Utvecklingen gick mot realism och krav på "sanning och natur". Gamla och trötta personer med fårade ansikten fick efterträda dem med heroiska drag och attityder. Det är här som vi främst märker att fotografiet, med sitt sakliga redovisande av människor, natur och företeelser, inträtt på scenen och påverkade konstnärerna.

Även i Lea Ahlborns konst återspeglas i någon mån dessa nya strömningar. Hon lärde av sina yngre kollegor och umgicks gärna med fotografer. Lea Ahlborn visade sin vänskap till dessa på ett mycket konkret sätt. Under juli-oktober 1863 pågick den första större fotografiutställningen i Sverige. Det var nio utställare som visade inte mindre än 2000 bilder. Utställningen ägde rum i Lea Ahlborns ateljé på Mäster Sa-

Lea Ahlborn, självporträtt.

muelsgatan 51 i Stockholm. Hon kan knappast ha uppfattat fotograferna som konkurrenter. Snarare var det så att medaljbeställningarna inflöt i vanlig takt från både svenska och utländska beställare. De som önskade en medalj av fru Ahlborn tänkte sig något mer varaktigt än ett fotografi.

Porträttfotografen vann både en ny och gammal kundkrets. Det så kallade "visitkortet" debuterade i Frankrike. Redan under 1860-talet fanns det på marknaden album avsedda för det standardiserade bildformatet. De såldes tillsammans med bilder av regenter och artister. Kopplingen med det billiga porträttfotografiet, som man beställde dussinvis, gav fotografen ett plötsligt uppsving. På varje salongsbord låg snart ett album, som fylldes med bilder av släktingar, vänner – och dåtidens kändisar. Visitskortsmanin var tydligt kopplad till goda konjunkturen. Nog kan vissa utslag av visitskortsamlande jämföras med samlandet på mynt och medaljer!

Hur många fotografer och medaljkonstnärer fanns det vid den här tiden? År 1860 hade Stockholm ca 100.000 invånare och för dem fanns

det tolv yrkesutövande fotografer. Fem år senare var antalet 65 stycken. Det var naturligtvis alldeles för många. År 1875 fanns endast 37 fotografer kvar i Stockholm. Om vi jämför med medaljkonsten fanns det under 1860-talet endast ett par skickliga medaljkonstnärer: Lea Ahlborn och J.E. Ericsson. Tio år senare kan man räkna med tre gravörer: Lea Ahlborn, Adolf Lindberg och E.H. Ekwall. Fler behövdes knappast.

De två konstarterna gick olika vägar. De sökte ofta samma kundkretsar men konkurrerade inte med varandra.

IW

Den 13 november 1897 – alltså för jämt 100 år sedan – avled Lea Ahlborn, mest känd som medaljgravör och vår första kvinnliga statstjänsteman. Här berättar Ian Wiséhn om hennes inställning till den under hennes levnad nyttillkomna fotografikonsten. I Kungl. Myntkabinettet finns en hel monter tillägnad Lea Ahlborn.

Auktion 136

1 December 1997

Plats/tid: Kungliga Myntkabinettets lokaler, Slottsbacken 6, Gamla Stan, Stockholm. Klockan 18.15
Visning av objekten sker auktionsdagen: Klockan 16.30 - 18.00, lokal enligt ovan.

För att få bjuda på SNF:s auktioner måste du vara medlem i någon till Nordisk Numismatisk Union ansluten förening. Medlemmar i till SNF anslutna klubbar/föreningar måste gemensamt lämna bud i sin klubbs/förenings namn. Kontant betalning gärna med check, som skall utställas på auktionsförrättaren. Äganderätten övergår till köparen då full betalning erlagts. Eventuella reklamationer skall för att kunna beaktas framföras senast en vecka efter att inköpta objekt erhållits.

Frånvarande medlemmars uppdrag för inrop vid auktionen mottages av auktionsförrättare Jan Karlsson, Götgatan 3, 753 15 UPPSALA. Anbud skall vara auktionsförrättaren tillhanda senast 2 dagar före auktionsdagen. Insända bud skall ange ett bestämt högsta bud för ett bestämt objekt. Vid identiska bud inkomna per post ges förtur åt det först poststämplade. Inropat material översändes mot postförskott, varvid porto tillkommer.

Eventuella korrigeringar efter listans tryckning kommer löpande att finnas tillgängliga på Svenska Numismatiska Föreningens internetsida samt i auktionslokalen under auktionsdagen. Uppnådda priser publiceras snarast på föreningens internetsida, samt i nästkommande auktionsnummer av Svensk Numismatisk Tidskrift.

Svenska Numismatiska Föreningens internetadress: [Http://www.users.wineasy.se/snf/](http://www.users.wineasy.se/snf/).

Uppgifterna i katalogen har utarbetats av Jan Karlsson, Anders Nordin och Kjell Holmberg.

Utländska Mynt som cirkulerat i Sverige.

Tyskland.

- 1 Bruno III 1038-1057.: Dbg 502. 1+

Svenska Mynt.

Ulrika Eleonora 1719-1720.

- 2 1 öre k.m. 1720.: SM 25a. Rutad rand. 1/1+

Adolf Fredrik 1751-1771.

- 3 2 Öre SM 1762.: SM 171. 1

Oskar II 1872-1907.

- 4 2 Kronor. 1893, 1 Krona. 1879, 1888.: SM 52, SM 65, SM 71. 1?
5 1 Krona 1887.: SM 70. (2 ex.). 1?
6 1 Öre. 1892.: SM 216. 1?/1

Gustav V 1907-1950.

- 7 2 Kronor 1915.: SM 8. Små hack. 01/0
8 2 Kronor 1926.: SM 12. 01
9 2 Kronor 1929.: SM 14. 01/0
10 2 Kronor 1930.: SM 15. 01/0
11 2 Kronor 1931.: SM 16. Små hack. 01/0
12 2 Kronor 1935.: SM 19. 01/0
13 1 Krona 1915.: SM 39. 0
14 1 Krona 1937.: SM 56a. 01/0
15 1 Krona 1942.: SM 61. Å.U.B. 1+
16 1 Krona 1950.: SM 70. 01/0
17 10 Öre 1946/45.: Små hack. SM 170b. (01)

Gustav VI Adolf 1950-1973.

- 18 5 Kronor 1952.: SM 2. Jub. 01
19 5 Kronor 1962.: SM 6. Jub. 01/0

Karl XVI Gustaf 1973-.

- 20 Jubileumsmynt.: 200 Kronor 1980, 100 Kronor 1984. Säkerhet - Nedrustning, 100 kronor 1985. Skogens år, 100 Kronor 1985. Europeiska Musikåret. Alla i kassett. 0

Utländska Mynt.

Norge.

21	2 Kronor. 1908.:	1?/1
22	5 Öre 1920.: Järn. KM 368a.	1?/1
23	2 Öre 1917.: Järn. KM 371a.	1

Danmark.

24	1 Skilling Riksmünt.: 1870, 71, 72.	01,1,01

Ryssland.

25	1 Rubel 1898.: Jubileum. Alexander II Memorial. Y61. Centrummärke på åt- och frånsida. Hack och kantskador.	1/1+

England.

26	25 Pence 1977: Elisabeth II, Etui. Seaby 4227	0

Nederländerna.

27	Löwentaler. 1637 KM 15:2	1

Polen.

28	Preussen.: Sigismund I. 1 Groschen 1532.	1+/01

Frankrike.

29	20 Francs 1850: Guld. Y.10	1+
30	20 Francs 1858.: Guld. Y. 35.1	1+
31	20 Francs 1866.: Guld. Y. 40.1	1+
32	20 Francs 1868: Guld. Y. 40.1	1+/01
33	20 Francs 1869.: Guld. Y. 40.2	1+/01
34	20 Francs 1877.: Guld. Y. 55	1+
35	20 Francs 1878.: Guld. Y. 55	1+

USA.

36	1 Dollar 1922.:	01

Tyskland.

37	Doppelschilling 1603.: Hamburg. Gaed.	1/1+
38	Cologne.: Leopold. 1/8 Thaler 1673. KM 374. Något böjd.	1/1+
39	Sachen.: 1 neu groschen 1841. Hannover ½ groschen 1863.	01/0,01
40	5 DM 1971.: KM. 128	01

Thailand.

- 41 1 Baht kulmynt. 1824 - 51.: Rama III, Praset. 1+

Österrrike.

- 42 50 Shilling 1972, Y130. Små hack. 1973, Y133. Små hack. 25 Shilling 1955, Y96. 1973, Y131. Små hack.. 01/0, 01/0, 0, 01/0

Lots/Partier.

Sverige.

- 43 Jubileumsmynt.: 50 Kronor 1975, 1976. 10 Kronor 1972 (2). 5 Kronor 1935, 1952, 1959, 1962, 1966. 1+01 - 0
- 44 Jubileumsmynt.: 10 Kronor 1972 (11). 01 - 0
- 45 Jubileumsmynt.: 50 Kronor 1975, 1976 (3). 10 Kronor 1972 (2). 5 Kronor 1952, 1962, 1966 (2). 1+01 - 01/0
- 46 Jubileumsmynt.: 2 Kronor 1907, 1921, 1932, 1938, 5 Kronor 1952. 01 - 01/0
- 47 Jubileumsmynt.: 2 Kronor 1907, 1921 (3), 1932, 1938 (4). 1+01 - 01/0
- 48 Jubileumsmynt.: 5 Kronor 1959, 62, 2 Kronor 1897, 1907.
- 49 Jubileumsmynt.: 2 Kronor 1907, 1921, 1932, 1938, 5 Kronor 1935, 1952, 1959, 1962. 01 - 01/0
- 50 Myntverkets årsset, Hårdplast. 1982, 83, 84, 85, 86.
- 51 Myntverkets årsset, Hårdplast. 1982, Mjukplast. 1979 (Engelsk text), 1980, 81.
- 52 Myntverkets årsset, Hårdplast. 1978, 79, 80, 81, 82.
- 53 Myntverkets årsset, Hårdplast. 1987, 91, 92.
- 54 Myntverkets årsset, Mjukplast. 1990, 91, 92.
- 55 1 krona. Oscar II. (1), Gustav V. 80% (19), 40% (4), Gustav VI. 40% (2). 50 Öre. Oscar II. (2), Gustav V. 80% (38), 40% (1), Gustav VI. 40% (6), 25 Öre Oscar II. (1), Gustav V. 80% (20), Nickel (3), 40% (12), Gustav VI. 40% (10), 10 Öre Oscar II. (7), Gustav V. 80% (24), Nickel (12), 40% (14), Gustav VI. 40% (62), 5 Öre Gustav V. Brons (18), Järn (42), 2 Öre Oscar II. (4), Gustav V. Brons (51), Järn (75), 1 Öre Gustav V. Järn (18). Växl.
- 56 2 Kronor Gustav VI. 92 st. Övervägande 1960-tal i mycket bra kvaliteer. 1+ - 0
- 57 1 Kronor Gustav VI. 116 st. Mestadels 60-tal i mycket bra kvaliteer. 50 Öre Gustav VI. 11 st. 1+ - 0
- 58 1 Kronor.: Oscar II. (16), Gustav V 80% (2). Totalt 18 st. 1?-1
- 59 Gustav VI Adolf. 10 Kronor 1972. Jub. (2), Carl XVI Gustav. 50 Kronor 1976. Jub. Kungabrölloppet. 01 - 01/0
- 60 50 Öre 1956, 61, 25 Öre 1959, 5 Öre 1909 Stort kors (2). 01, 01, 01, 1?, 1?/1

61	2 Kronor. 1890,1907 (2), 1910 (2), 1945, 1950, 1953, 1954, 1956. 5 Kronor. 1954 (2), 1955 (6). Totalt 18 st.	Växl.
62	1 Kronor.: Gustav V. 40% (35), Gustav VI. 40% (24). Totalt 59 st.	Växl.
63	2 Kronor 1897 Jub., 2 Kronor 1904, 1936, 1966, 50 Öre Gustav V. Nickel (5).	1+, 1?/1, 1/1+, 01/0, Växl.
64	Sverige, Gustaf VI Adolf.: 5, 1 Kr. , 1972, -57, -60, -73, Sverige, Gustav V.: 2, 1 öre, 1950, Sverige, Gustaf VI Adolf.: 2, 1 kr. 50, 25, 10, 5, 2, 1 öre, 1964, Sverige, Oskar II.: 5 öre, 1884 (2), -97, 1903, -05, -06, -07,	1- 0
65	1 Kronor. Oscar II. Bra blandning, alla årtal. 20 st.	1? - 1?/1
66	5 Kronor. 1954 (3), 1955 (11), 1971 (7), 1972 (4), 1973 (5).	1+ - 01/0
67	2 Kronor.: 1876, 77, 78 (o), 80 (o), 80 (och), 90, 92, 93, 97, 98, 00, 03, 04, 06, 07.	1? - 1?1
68	2 Öre. 1941, 1945, 1946 (4), 1947 (2), 1948. 1 Öre 1942,1945 (2), 1946, 1948. Några ex. mycket bra.	01-01/0
69	2 Kronor. Jubileum 1932. 2 Kronor. 1945, 1947 (2).	01, 01/0, 01 (rispa), 01.
70	Gustav VI Adolf.: 25 öre 1952-73 (105), 10 öre 1952-73 (94), 5 - 1 öre 1952-73 (76), Carl XVI Gustav. 5 - 25 öre 1976-1991 (70). Totalt 375 st.	Växl.
71	25 Öre 1952, 57, 60, 63 (2), 64, 65, 66 (2), 67 (3), 68 (2), 10 Öre 1941, 50, 56 (2), 57, 60, 62 N (7), 63 (22) , 64 (23), 65 (3), 66 (3), 67 (5), 68 (4), 70 (2), 73, 2 Öre 1921, 1 Öre 1913, 14, 19, 21, 23 (2), 24, 38, 39, 43, 47, 48, 50.	1+ - 01/0
72	1 Krona. 1952, 50 Öre. 1947, 10 Öre. 1942,1953 (2), 1954, 1956 (10), 1958 (2).	1+ - 01/0
73	1 krona 1889 (skadad), 25 Öre 1890 (3), 96 (7), 97 (2), 98, 99 (5), 02 (3), 04 (4), 05 (2), 07 (6), 5 Öre 1875, 07, 1976, 2 Öre 1875, 81, 01, 07, 1 Öre 1907 (2), 20, 48.	1? - 01
74	50 Öre. Gustav V. 80% (3), Nickel (1), 40% (4), Gustav VI. 40% (14). 25 Öre. Gustav V. 80% (16), Nickel(4), 40% (16), Gustav VI. 40% (12). 10 Öre. Oscar II (1), Gustav V. 80% (57), Nickel (19), 40% (46), Gustav VI. 40% (27).	Växl.
75	5 Öre. Oscar II. Bra blandning, nästan alla årtal. 36 st.	1? - 1
76	10 Öre 1950. 62 st.	01 - 01/0
77	5 Kronor. 1972 (15), 1973 (20).	01-0
78	5 Öre. Oscar II. (1), Gustav V. -1942 (25), 1942-50 (55), Gustav VI. (19). 2 Öre. Oscar II. (16), Gustav V. -1942 (125), 1942-50 (163), Gustav VI. (50). 1 Öre. Oscar II. (2), Gustav V. -1942 (60), 1942-50 (64), Gustav VI. (13).	Växl.
Norge.		
79	Norge.: 5, 1, 1 Kr., 1961, -75, -76, Norge.: 5 , 1 Kr, 50, 25, 10, 5, 2, 1 öre, 1970, Norge.: 5 Kr. jub, 5, 1 Kr. 50, 25, 10, 5 öre, 1975,	1+ - 0
80	2 kr 1917. + 10 Kronor (1), 5 kronor (3), 1 Kronor (24), 50 Ören (19) + diverse småmynt. Totalt ca. 200 st.	1? - 01

Finland.

- 81 Finland.: 200 Markkaa 1958, 1 Markkaa 1964, 76, 1 Penniä 1969, 10 Markkaa, 1975 Jub, Urho Kekkonen 5, 1 Markkaa 50, 20, 10, 5, 1 Penniä 1975. 1+/01 - 0
- 82 Jubileumsmynt. 10 Mark 1967 (2), 10 Mark 1979 (2), 10 Mark 1971, 10 Mark 1975 (2), 10 Mark 1977, 25 Mark 1978, 25 Mark 1979, 01/0 - 0
- 83 Myntverkets årsset, Hårdplast. 1974, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86.

Danmark.

- 84 Ca 200 st. mynt. Företrädelsetvis 1 och 2 öre 1962-1964 i god kvalite. 1 - 01/0

England.

- 85 1 Crown 1965 "Winston Churchill", KM 910. 25 New Pence 1977 " Silver Jubilee of Reign", KM 920. ½ Crown 1944, 1962, 2 Schilling 1963, ½ penny 1925, 38, 43, 59. 1 st medaljong Elisabeth II, Coronation 1953. 21 mm. 1+ - 01/0

Frankrike.

- 86 Frankrike.: 10, 5, 5 France, 1872, -64, -94, Frankrike.: 10, 5, 1, ½ F, 20, 10, 5, 1 c, 1973, 01 - 0
- 87 28 st. olika 1947 - 78. 1 - 1+/01

Schweiz.

- 88 1894 - 1987. 5 Franc (3), 2 Franc (5) 1 Franc (17) + småmynt. Totalt ca 120 st. 1? - 01

Österrike.

- 89 50 Schilling 1966, Jubileum. Maria Theresia Thaler 1780 (efterprägling). 01/0, 0

Diverse.

- 90 Norge.: 1 öre 1938 kv. 01/0, 10 öre 1903, 1937 kv 1+/01. Finland.: 1 Penni 1891 kv. 01/0, + 6 st finska växelmynt. 1? - 01/0
- 91 5 st. Äldre utländska koppar/silver mynt Danmark, Tyskland m.m. 16-1800 talet. 1? - 1
- 92 Chile.: 1 Centavo 1853 C4a. Bolivia.: 4 Soles 1830 C54. Svagt utpräglad. 01,1+
- 93 Jubileumsmynt. Danmark.: 10 Kronor 1967, 10 Kronor 1968, 10 Kronor 1972. Finland.: 10 Mark 1971 Norge.: 5 kr 1978 (Hären). 01/0
- 94 England och Indien. ca. 140 st. mynt, de flesta Indien, många dubletter. Växl.
- 95 Årsset, Island 1981, Sovjet 1961, San Marino 1987, Vatikanen 1969.
- 96 66 st Utländska mynt, bl.a Finland, Preussen, Lettland, Ungern, Frankrike m.m. Mest 1900-tal. Växl.
- 97 Sverige.: 2 Skilling Banco 1843, Bucklig, ½ Öre 1858, + 10 st. slitna och skadade äldre kopparmynt (17-1800-tal). Sverige, Norge, Danmark. 1/1+, 1/1+, Resten kv. 2.

98	Schweitz.: 8 st. Grekland.: 33 st. Bl.a. 30 Drachmer 1963 Jub., 30 Drachmer 1964 Jub., Australien.: 15 st., Nederländerna.: 13 st., Frankrike.: 4st., Tunisien.. 2 st. Mestadels 1960-tal.	1+ - 01/0
99	42 st. Utländska mynt, 1900-talet. Bl.a. Nederländerna 2½ gulden 1932, + Brasilien, Italien, frankrike Schweiz,Tyskland, Litauen, M.fl.	1? - 01/0
100	148 st. Utländska Mynt.	1 - 01
101	Korea.: 5 Fun, 1893, Nya Hebriderna.: 20 Francs, 1967, i Etui, nr. cert. 112., Franska Indokina.: 1 cents, 1923, Filippinerna.: 1 Peso , 1907, Bermuda.: 1 Crown, 1964,	1+ - 0
102	Surinam.: 1 G, 25, 10, 5, 1 c., 1962, Thailand.: 20, 1 Baht (3x) 25 Satang, 1963, -17, -62, -63, -46, Burma.: 1 Kyat 50, 25, 10, 5, 1 pyas, , Australien.: 20, 20, 10, 5, 2, 1 cents, 1966, Malaysia.: 50, 20, 10, 5, 1 Sen, 1967, Samoa, Yams Cook.: 1 Isifo, 1970, Nya Zeeland, Elisabeth II.: 1 Dollar, 1970. i etui.,	1+ - 0
103	Indien.: 1 Rupee, 50 Paise, 1964, Indien, Victoria.: 1 Rupee, 1840, -40, Ceylon.: 5, 1 Rupier, 1957,	1+ / 01 - 01
104	Peru.: 1 centavo, 1961, Colombia.: 1 P, 20 c, 1974, -59, Paraguay.: 50, 25, 15, 10 centimos, 1953, Dominikanska Rep.: 25, 10, 5, 1 centavos, 1963, Chile.: 10, 5, 2 centesimo, 1969, Honduras.: 50, 25, 10, 5, 1 cents, 1962, -64, Haiti.: 10 c, 5 c, 1949, -58, El Salvador.: 50 c, 25 c, 10 c, 5 c, 1 c, 1953, -53, -52, -63, -56, Panama.: 5 Balboas Jub., 1970, Mexico.: 1 Peso, 50, 5, 1 c, 1967, -67, -71, -70,	1 - 01/0
105	Egypten.: 50, 25, 10, 5, 2 Piaster, 1970, -70, -59, -39, -37, Sierra Leone.: 20, 10, 5, 1, ½ cent, 1964,	1+ / 01 - 01
106	Reunion.: 5, 2, 1 Frs., 1955, -48, -48, Öst Afrika (Brittiska): 50 c (2x) 1 sh. 10 c (3x) 5 c 1 c (2x), 1956, -62, -24, -52, -64, -52, -59, -62, Togo, Cameroon.: 25, 2, 2, 1, 25, 10, 5 Francs, , Seychelles.: 1 R, ½ R, 25 c, 2 c, 1 c, 25 c, 10 c, 5 c., 1960, -60, -60, -61, -61, 44, 54, -53, -43, -44, -48,	1 - 01/0
107	Nordiska Mynt 45 st. Bl.a. Sverige.: 1 öre 1917, 1919 järn. Norge.: 1 öre 1945 (01/0) Danmark.: 2 kronor 1925 Finland.: 20 mark 1939.	1? - 01/0
108	Marocko.: 50, 10, 5, 2, 1 Franc, 1951, Mauritius.: 1, ½ Rupie, 1950, Mali.: 25, 10, 5 francs, 1961, Liberia.: 1 D. 50, 25, 10 c., 1966,	1+ - 01/0
109	Etiopien.: 50 cents, 1923, Congo Rep.: 5 Makuta, 1 Likuta, 10 Sengis, 1967, Congo.: 100 Francs, 1971, Gambia.: 8 shilling, 1970, Kenya.: 1 shilling, 1967, U.S.A, Kennedy. Denver.: ½ Dollar, 1964, U.S.A.: 1 Dollar, 1887,	1/1+ - 01/0
110	Spanien, Madrid.: 50, 25, 5, 2,5, 1 p, 10 c., , Jugoslavien.: 1D,50, 20, 10, 5 p, 1965,	0
111	42 st Norska mynt, 1 öre - 1 krona, 1911 - 1980-tal. 32 st Danska mynt, 1 öre - 25 öre, 1891-1976.	Växl.
112	Tjeckoslovakien.: 3, 1 K, 25, 10, 5, 1 h, -351, Danmark.: 5, 2, 1 öre, 1961, -44, -57, Italien.: 100 Lire, 1992, -93, Rumänien.: 3, 1 Lei, 25, 15, 10, 5 Bani, 1963, -63, -60, -60, -56, -63, Sovjet.: 1 Rubel, 50, 15, 10, 5, 3 kopek, 1964, -64, -62, -61, -62, 61,	1 - 01/0
113	Syd Korea.: 100, 100, 10, 5, 1 Won, 1959, -70 (4x), Syrien.: 10, 5, 2½ Piaster, 1962, Kina.: 5, 2, 1 Fen, 1955, -56, -58, Pakistan.: 2, 1 Paisa, 1968, Hong Kong.: 10, 5 cents, 1971, Kuwait.: 100, 50, 20, 10, 5, 1 Fils, 1961,	1+ - 01/0

- 114 Nederländerna.: 25 c (2x) 10 c (6x) 5c, 1979, -80, -69, -70, -73, -75, -78, -80, -65, Nederländerna.: 1 G. (7x), 1967, -69, -72, -76, -77, -79, -80, Belgien.: 100, 5, 5, 1 Francs 25 centimes, 1954, -49, -62, -58, -72, -73, -71, Monaco.: 10, 5, 1, 1, 1, ½ Francs 20 centimes, 1979, -71, -68, -74, -79, -68, -62, -79, Luxemburg.: 5 francs, 1962, 1+ - 01/0

Medaljer.

Sverige.

- 115 Adelcrantz, Carl Fredrik 1716-1796.: Överintendent. W II:68, Ehr. 253 pl3. Silver 35 mm. 1+ / 01
- 116 Ahlborn, Lea 1826-1897.: Mynt & Medaljgravör. Av Leo Holmgren. Silver 45 mm. 01
- 117 Adersparre, Sophie 1823-1895.: Av E. Lindberg Ehrensv. 45 Silver 50 mm 72 gr. Små hack. 01/0
- 118 Carlsson, Axel 1859-1942, Hellberg, Wilhelm 1879 - ?: Advokater. Två italienska medaljer slagna som tack för frikännande dom åt två italienare som åtalats för Hammarbymordet 1913. Uttrycket "Kys Karlsson" avser ursprungligen denne Carlsson. W I:1187 och W I:201. Silver 45 mm. 01,01
- 119 Cronstedt, Karl Johan 1709-1777.: Greve. Hy I:247. Av G. Ljungberger, VA 1778. Tenn 34 mm. 01
- 120 Edström, Sigfrid 1870-1964.: Industriman. Av Svante Nilsson. Silver 45 mm. 01
- 121 Ekman Gustaf 1804-1876.: Industriman. Hy II:170:1, Olsén 241. Av Lea Ahlborn. Lesjöfors stål. 41 mm. 01
- 122 Ericsson John 1803-1889.: Uppfinnare. 1). Hy II:209:3. Av A. Lindberg. Silver 41 mm. 2). Hy II:209:7. Halda fickurfabrik. Aluminium 45 mm. Små rispor. 1+ / 01, 01
- 123 Forssell, Gustav 1876-1950.: Av E. Lindberg Ehrensv. 294. Silver 65 mm, 133 gr. 01
- 124 Fröding, Gustav: Av Leo Holmgren 1955. Brons.
- 125 De la Gardie, Johan Casimir 1848-1928.: Av Timmermansordern 1923. W I:196:2. Av S. Kulle. Silver 83x59 mm, 165 gr. I etui. 1+ / 01
- 126 Gartz, Claes 1834-1891.: Av Lea Ahlborn. Hy II s243. Silver 45 mm. 01
- 127 Johansson, Johan 1824-1907.: Köpman. Hy II:272. Av A. Lindberg. Silver 43 mm. 01/0
- 128 Kjellgren, Johan Henrik 1751-1795.: Författare. Hy I:319:1. Av Enhörning. Silver 31 mm. Uppgraverad. Inristning. (1+ / 01)
- 129 Lindberg, Adolf 1839-1916.: Mynt & Medaljgravör. Av Leo Holmgren. Silver 45 mm. 01
- 130 Lindberg, Erik 1873-1966.: Mynt & Medaljgravör. Av Leo Holmgren. Silver 45 mm. 01
- 131 von Linné, Carl 1707-1778.: Professor. Hy I:250:2. Av D. Fehrman. Silver 35 mm. Efterpräglning 1978. 01
- 132 Mittag-Leffler, Magnus Gustaf 1846-1927.: Matematiker. W I:216. Av C. Fagerberg. Silver 40,5 mm. 1+ / 01
- 133 Montelin, Fredrik 1871-1941.: Av E. Lindberg. Ehrensv. 344 Silver 56 mm. 75 gr. 01
- 134 Oldenburg, J. F. H.: 1886. Av A. Lindberg. Hy II s 235. Oval, Brons 1+

135	Palmstedt, Carl 1785-1870.: Professor. Hy II:162. Av A. Lindberg. Silver 41 mm. Rengjord, små rispor.	(01/0)
136	Polhem, Kristoffer 1661-1751.: Uppfinnare. Hy I:181:6. Av Enhörning. SA 1806. Silver 33,5 mm. Hack på kinden.	(01)
137	Ramstedt, Johan Olof 1852-1935.: Stadsminister. W II:247. Av Svante Nilsson. Silver 45 mm.	1+/01
138	Svensson, Sven.: 1929. Av Sven Kulle. Brons 57 x 44 mm.	1+
139	von Rosenstein, Nils Rosén 1752-1824.: Filosof. Hy II:63:1. Av Enhörning, 1808. Silver 34 mm. Rengjord.	(1+/01)
140	von Schoultz, Edvard 1815-1880.: Professor. Hy II:182. Av A. Lindberg. Silver 44 mm. Rengjord.	(01/0)
141	Uggla, Gustaf 1846-1924.: General. Hy II:329. Av A. Lindberg. Silver 43 mm.	01
142	af Ugglas, Samuel 1750-1812.: Landshövding. Hy. II:29:2, av Enhörning. Silver 36.5 mm.	01/0
143	af Trolle, Henrik.: 1780. Hild. 205. Av C. G. Fehrman. Koppar, 28 mm. Kanthack.	1+
144	Wallander, Josef 1821-1888.: Konstnär. Hy II:204:1. Av A. Linberg. Försilvråd 26 mm. Hy II:204:1. Av A. Linberg. Silver 45 mm. Rengjord.	1+/01, (1+)
145	Wargentín, Per Wilhelm 1717-1783.: Astronom. Hy I:284:1. Av C. G. Fehrman. VA 1783 (efterprägling 1953.). Silver 36 mm. Rengjord.	(01/0)
146	Westerstrand, Pehr 1785-1857.: Aktuarie. Hy II:143. Olsén 134. Av Lea Ahlborn. Silver 43 mm. Rengjord.	(01/0)
147	Wilcke, Johan Karl 1732-1796.: Fysiker. Hy I:324. Av Enhörning. VA 1797. Silver 35,5 mm.	01/0
148	Ödman, Arvid 1850-1914.: Hovsångare. W I:116. Av Sven Kulle. Silver 60x47 mm.	1+
149	Gustav II Adolf. Gjuten, nedre öglan bortslipad. Silver. 28,9 gr. Hild. 95. Se SNF:s auktion våren 1996. nr 695.	1/1+
150	Gustav II Adolf.: 1.) Tyskland, 300-års minnet 1932. Kanthack. 33 mm Brons. 2.) Lützen. Med hänge. 27 mm Brons.	1+, 01/0
151	Förlaga till Gustav V 90-årsdag (?) 1948 av Leo Holmgren. Enkelsidig. Pålödd hänge på frånsidan. Se SNF:s auktion våren 1996. nr 672. Gjuten brons 162 mm.	
152	Gustaf V. 90 år 1948., av Carell. Silver, 56 mm, 105 gr. Små hack.	01/0
153	SNF:s Årsmöte 1976, Silver.	01/0
154	Göteborgs Numismatiska Förening 1943-1973.: Av Gunvor Svensson-Lundqvist. Brons 56 mm.	01
155	Kunliga Myntkabinettets Vänner.: 1848-1973. Silver 38 mm..	01/0
156	Dürer 1471-1528.: Av Renner. Gjuten. Brons 100 mm.	01
157	Gefle-Dala Järnvägs 50-årsdag. 1909. Av Sven Kulle. Silver 44 mm. I etui.	1+/01
158	Myntreformen 1776-1976. Gustav III / Myntbilder Silver 38 mm. 35 gr.	01/0
159	Provavslag i bly. Plåtmyntning. 59 mm. Ensidig.	01
160	Provavslag i bly. SNR - Moneta Abonensis. 60 mm. Ensidig.	01

- 161 Stockholms Enskilda Bank.: Banken 100 år 1956. Av Ivar Johansson. Silver 64 mm. 01
I etui.
- Lots.**
- 162 30 st Medaljer och Plaketter. Växl.
- 163 1.) Strindberg, August 1849-1912., Författare. Av G. Carell 1949. Brons 56 mm. 2.) 1+ / 01,
Strindberg, August 1849-1912., Författare. Av Filip Ö. Beck. Beställd av Holmbergs 1+ / 01
Mynthandel, Stockholm. Gjuten 1924 i Prag. W II:156:3. Brons 71 mm.
- 164 1.) Petri, Gustaf. Sveriges hemvärn. Av N.M (Nils Möllenberg?). Silver 56 mm. Små 1+, 01
hack. 2.) Frivilliga Skytteväsendet 1860-1960. Av Nils Olsson. Silver 56 mm.
- 165 1.) Norska Kronan 100 år. 1875 -1975. Brons 45 mm. 2.) Fredrik Christensen 1935. 01
Brons 55 mm. 3.) Hans Henrik Schou 1858 - 1932. Brons 55 mm.
- 166 Medaljer. Sverige, "Only one Earth", FN:s miljövärdskonferens i Stockholm 1972. 01 / 0
Av K. Räsänen. Brons med äkthetintyg. Sporrang. Förtjänstmedalj, Stockholms
Stad, För trohet och nit. Silver i etui, Förtjänstmedalj, För nit och redlighet i rikets
tjänst. Silver i etui.
- 167 Större parti.: Plaketter, Idrottsmedaljer, Nålmärken, Polletter, Medaljer m.m. Växl.
- 168 1.) Skånes Numismatiska Förening 1934. Brons 55 mm. 2.) Göteborgs 01
Numismatiska Förening 1943-1973. Brons 55 mm.
- 169 1.) Carl Wilhelm Burmeister. 1920. Av Erik Lindberg. Brons 56,5 x 39,5 mm. 2.) H. 01, 1+
F. Antell. Av Felix Nylund. Brons 60 x 48 mm.
- 170 1.) Hans Holst. 17 Juni 1951. Brons 58 mm. 2.) Bror Emil Hildebrand 1806-1884. 01
Av Ernst Nordin. Brons 44 mm. 3.) Erik Lindberg, Myntgravör 1916-1944. 1975.
Av Leo Holmgren 45 mm.
- 171 SNF:s medaljer. 1.) Nils Ludvig Rasmusson 1904-1973. Av Gunvor Svensson- 01, 01
Lundqvist Brons 56 mm. 2.) Erik Lindberg 1873-1966. Silver 31 mm. 17 gr.
- 172 Lokalmynt. Blandade städer, en del dubletter. 30 st. Medaljer. Dag Hammaskjöld 1+ - 01 / 0
(4), Sparbanken (2), Wasanämnden.
- 173 Medaljer. 18 st, Bl.a 3 st myntverket i Silver. 1 - 0
- 174 Medaljer. Italien, Påvarna i 20:e århundradet. 6 st. silver. Sverige, "Only one Earth",
FN:s miljövärdskonferens i Stockholm 1972. Av K. Räsänen. Brons med
äkthetintyg. Sporrang.
- 175 1.) Oscar II. 1872-1897. Av. A. Linberg. Brons 40 mm. 2.) Gustav V 1877-1927, 01 / 0, 01,
Svenska stora landslogen. Av Erik Lindberg. Brons 56 mm. 3.) Georg VI och 1+
Elisabeth, aluminiumhänge.
- 176 1.) Statens Järnvägar 75 år, 1931. Av Tore Strindberg. brons 50 mm. 2.) Operan 200 1+ - 01
år. Provslog. Av Olle Adrin. Brons 55 mm. 3.) Försäkrings AB Svea. 1866-1966. Av
Gunvor Svensson-Lundqvist. Brons 70 mm. 4.) Bonniers Förlag 1837-1937. Porträtt
av 5 Bonnier. Av Gösta Carell. Brons 60 mm. 5.) Henke, Hans Edvard. Orsram
1906-1941. Av Ivar Johansson. Brons 60 mm. 6.) Dehlgren, Sten 1881-1947.
Dagens Nyheter. Av Axel Wallenberg 1946. Brons 60 mm. 7.) Engelbrektsson,
Engelbrekt -1436. Sveriges Riksdag 500 år, 1935. W II:6:3. Av Axel Wallenberg.
brons 56 mm.

- 177 1.) Ansgar 801-865.: "Nordens Apostel". WII:1. Av Tore Strindberg. Brons 45 mm. 1+ - 01
 2.) Baner, Johan. Av Svenska Idrottsförbundet 1941. Brons 39 mm. 3.) Döbeln, Carl. Av Svenska Idrottsförbundet 1940. Brons 39 mm. 4.) Bergqvist, Fredrik 1819-1882 m.fl. Sällskapet W-sex 70-års jubileum. WII:117:1. Av Svante Nilsson. Brons 45 mm. 5.) Bernadotte, Folke 1895-1948. Riksskyttetävling 1949. Av G. Carell. Brons 40 mm. 6.) Ludendorff, Eduard 1790-1824. Sparbanksstiftare. W I:39. Av Sven Kulle. Brons 45mm. 7.) Oxenstierna, Carl 1583-1654. Rikskansler. W II:20:8b. Av Alfred Ohlsson. Brons 45 mm.
- 178 1.) Siewert, Max Friedrich 1849-1913. 100-årsminne 1949. Av Gösta Carell. Brons 65 mm. 1+ - 01
 2.) Sanct Eric. Stockholms Universitet. Av Leo Holmgren. Brons 56 mm. 3.) Svea Livgarde 1521-1926. Av Ivar Johansson. Brons 56 mm. 4.) Wallgren, Hjalmar Gabriel 1862-1941. Tidningsman. W II:332. Av Sven Kulle. Brons 50 mm. 5.) Starbäck, Karl 1863-1931. Lektor. 60-årsdagen 1923. W I:225. Av Tore Strindberg. Brons 56 mm. 6.) Nordström, Johan. Professor. Av Karl Hultström. Brons 56 mm.
- 179 1. Branting, Hjalmar 1860-1921. Statsminister. W II:176:1. Av Svante Nilsson 1925. 1+ - 01/0
 Brons 56 mm. 2.) Egnell, Herrman 1846-1917. Disponent. Hy II:300. Av A. Lindberg. Brons 51 mm. 3.) Aschberg, Olof 1877-1960. Bankir. 70-årsdagen 1947. Av Nils Sjögren. Brons 56 mm. 4.) Alfvén, Hugo 1872-1960. (Och Gustav V). (Till Andreas Lindblom 1958.) 1929 av sångsällskapet O.D. W II:268. Av Nils Sjögren. Brons 57 mm. I etui. 5.) Nobel, Alfred 1833-1896. Donator. Av Leo Holmgren. Brons 68 mm. Kantslag. 6.) Weser, Lars August 1809-1886. Jurist. Hy II:194. Av A. Lindberg. Brons 48 mm. I etui.
- 180 1.) Ljungqvist, Gunnar ?-1968. Försäkringsman. Av Gunvor Svensson-Lundqvist. 1+ - 01
 Silver 56 mm. I etui. 2.) Karlebo, Selim. Maskinaktiebolaget Karlebo 50 år, 1977. Av Leo Holmgren. Silver 56 mm. I etui. 3.) von Koch, Gerard Halfred 1872-?. KF:s grundare. Av Tore Strindberg. Försilvråd brons 56 mm.
- 181 1.) Janér, Tor. Av Karl Hultström 1950. Silver 56 mm. 2.) Calmare Nyckel. Nya 01
 Sverige-minnet 1938. Av Svante Nilsson. Silver 56 mm.
- 182 1.) Statsministerämbetet 100 år, 1976. 8 Statsministrar. Av Leo Holmgren. Silver 56 01
 mm. 2.) Städernas Allmänna Brandstodsbolag 100 år, 1928. Av Tore Strindberg. Silver 70 mm.
- 183 Staens Järnvägar, 1906-1931. Sporrang. Brons 50 mm. 2 ex. 1+/01
- 184 Myntverket.: 1.) Första årtalet på Svenska mynt. 2.) Silvergyllen 1528. 3.) 01
 Myntrealisationen 1776-1976. Alla i silver. 44 mm.
- 185 1 st Plakett, Kungliga Automobilklubben + 3 st medaljer med bilankytning alla i 1+ - 01
 brons.
- 186 1.) SNR 1976. Eskilstuna. Brons 60 mm. 2.) Israel befriat 1948. Brons 60 mm. 01
- 187 1.) Plakett. Boxning Sverige - Finland 1961, vitmetall. 2.) Stor gjuten plakett , 1+
 Sundbybergs IK 60 år, Brons.
- 188 1.) Portugal.: Policia Judicaria 1945-1985. Sjukantig, Brons 80 mm. 2.) Sverige.: 01
 Svenska Fläktfabriken
- 189 1.) Finland.: Bomba 1855-1978., Sign. Brons 60mm. 2.) Boskapsavelns 1+ - 1+/01
 befrämjande. Brons 44 mm.
- 190 1 st Plakett Flyg 1971, Söderhamn + ca. 20 st. Shellpolletter, Flyg. 01 - 01/0

- 191 1.) Georg Eastman 1936, 2.) John Berström 1916, 3.) De Laval & Bernström 1908, 4.) Lars Johan Hierta 1839-1939. 5.) Uhro Kekkonen 1976. Alla i brons. 1/1+ - 01
- 192 13 st Medaljer + 1 st Gravyrplåt i koppar för frimärke. Växl.
- 193 1.) Drottning Victoria 1862-1930. Av Alfred Olsson Brons 56 mm. 2.) Gustav II Adolf 1594-1632. 300-års minnet 1932. Av Alfred Olsson. Brons 56 mm. 3.) Gustav VI Adolf 1882-1973. 50 år som frimurare 1952. Av Gösta Carell. Brons 56 mm. 4.) Gustav VI Adolf 1882-1973. 70-årsdagen 1952. Av Gösta Carell. Brons 56 mm. (2). 5.) Gustav VI Adolf 1882-1973. Av Konstakademien på 80-årsdagen 1962. Av Arne Jones. Brons 56 mm. 6.) Gustav V - Karl X Gustav. 250-årsminnet av freden i Roskilde. Av Sven Kulle 1908. Brons 56 mm. 7.) Olav & Märta. Förmålningen 1929. Av Svante Nilsson. Brons 56 mm. 8.) Prins Wilhelm 1884-1965. 60-årsdagen 1944. Av Gösta Carell. Brons 56 mm. 1+ - 01
- 194 1.) Daniel Holmberg. Blyplakett 62 x 42 mm. Kantskador. 2.) Medalj. Daniel Holmbergs Mynthandel 1882-1942. Brons 30 mm. (1/1+), 1+
- 195 Idrottsmedaljer 1800-tal, Vitmetall, med band 14 st, Brons med band. 33 st. Ett flertal dubletter.
- 196 SNF:s medaljer. 1.) Karl XII, 200-årsminnet 1918. Av Sven Kulle. Silver 40 mm. 30 gr. 2.) Myntreformen 1776-1976. Gustav III/Myntbilder Silver 38 mm. 35 gr. 1+, 01/0
- 197 1.) Svenska Segelsällskapet, Sandhamn 1931. Silver 35 mm. 2.) Plakett. SMS, Sporrang. Silver. 3.) Bronsplakett. Årstavikens Segelsällskap. 4.) Mässingplakett. SSS - Sandhamn Open 1981. 1+ - 01

Polletter.

Sverige.

- 198 Kungliga Livgardets Husarer. 50, 25, 10, 5 öre. 1 - 1+

Lots.

- 199 Diverse Polletter. Shell (28), Gröna Lund (13), Vinstpolletter, Värdepolletter m.m. Totalt 67 st. 1 - 01
- 200 93 st Polletter + ca. 380 st Spelpolletter (Tyskland). Växl.
- 201 Svenska och Utländska. 50 st blandade. Växl.

Nålmärken.

- 202 20 st. Nålmärken, Sjukvård. (6 st. silver). Växl.
- 203 50 st blandade. Växl.
- 204 21 st. Nålmärken, Föreningar, Förbund. (3 st. silver). Växl.
- 205 50 st blandade. Växl.
- 206 106 st. Nålmärken, Bilar, Motor. (6 st. silver). Växl.
- 207 41 st. Nålmärken, Idrott. (3 st. silver). Växl.
- 208 69 st. Nålmärken, Stadsemlen m.m. Växl.

209	11 st. Nålmärken, Järnväg (2 st. silver.) + Biljetthållare, Stockholms Spårvägar + Fana, Stockholms Järnvägsmäns sångkör.	Växl.
210	38 st Nålmärken, Sport. VM, EM, SM m.m.	Växl.
211	39 st Nålmärken, Utställningar + Kongresser.	Växl.
212	18 st. Nålmärken, Scouter (2 st. silver) + 1 st plakett Sveriges Scoutförbund 25 år 1912-37, monteringshål i varje hörn.	Växl.
213	41 st. Blandade nålmärken, (1 felstavad + 1 felprägling.) + Plastblad med 14 nålar, knappar m.m.	Växl
214	70 st. Blandade nålmärken (6 st. silver).	Växl
215	58 st. Nålmärken, Sjöfart, Båtklubbar. (3 st. silver).	Växl.
216	90 st. Klubbmärken. (3 st. silver) + 1 tygmärke i plastpåse med 2 lösa klubbmärken.	Växl.
217	72 st. Flygnålar. (1 st. silver).	Växl.
218	41 st. Nålmärken, Militär, Polis, Försvar. (2 st. silver).	Växl.

Sedlar.

Sverige.

219 10 Kronor 1925.: 1

Sverige.

220 5 Kronor. 1956. 01/0

Sverige.

221 10 Kronor 1956, 1958. 5 Kronor 1947, 1976. 1-1+

222 1 Krona 1925, 5 Kronor 1946 (2), 1965, 1977 (2), 10 Kronor 1938, 1940 (Blyertsinskrift). 1? - 01

Assignatiner.

223 Östersund.: Mauritzen von Tause. 20 Rdr. Banco. P II. s 54 nr 97. Provtryck. Vikt. 1+/01

224 Östersund.: Mauritzen von Tause. 20 Rdr. Banco. P II. s 54 nr 95. 01

Övriga Världen.

225 Finland. 100 Mark 1945, 10 Mark 1945. Tyskland 100 000 Mark 1923 (Bläckinskrift). 1? - 1

Diverse.

226 1.) Skämtsedel. "Privatsedeltryckeriet- Ett hundra kyssar". 1922. 2.) Boksida med sedeltryck. 10 Rdr. Banco. 1830. 1?/1, 01

Litteratur

Numismatisk litteratur.

- 227 Ahlström, Almer och Hemmingsson.: Sveriges Mynt 1521-1977. Med extrablad "Rättelser och tillägg". Gott skick. Stockholm 1976. Inb.
- 228 Ahlström, B.: Sveriges besittningsmynt , 1561-1878. Stockholm 1967. Inb.
- 229 Appelgren, T. G.: Gustav Vasas mynt. Stockholm 1933. Osprättad. Hft.
- 230 Appelgren, T.G.: Förteckning öfver Antellska Myntsamlingen i helsingfors. Svenska Mynt I. Medeltidsmynt. Text + Planscher. Helsingfors 1908. Textdelen häftad. Planscherna lösa i originalkonvolut.
- 231 Brant, T.: Svenska Penningar och andra betalningsmedel. Halvklot.
- 232 Ciani, P.: Les Monnaies Francaises de la Révolution a la fin du Premier Empire. 1789 à 1815. Paris 1931. Halvklot.
- 233 Exeter, F.: Pfälzische Münzen und Medaillen. München 1988. Inb.
- 234 Flensmarck, T.: Skånska mynt och deras mästare. Kristianstad 1984. Halvklot.
- 235 Glück, H.: Årtalsförteckning över Svenska Mynt 1973, 1977. 2 vol. Inb.
- 236 Hildebrand, B. E.: Sveriges och Svenska konungahusets minnespenningar, Praktmynt och Belöningsmedaljer. Del 1 - 2. Stockholm 1874,1875. Hft. Del 2 med trasig rygg.
- 237 Hildebrand, B. E.: Minnespenningar öfver Enskilda Svenska Män och Qvinnor. Stockholm 1860. Hft.
- 238 Hildebrand, B. E.: Anglosachsiska Mynt. Stockholm 1881. Hft.
- 239 Hildebrand, H.: Samlingen av Svenska Mynt i Riksbankens Myntkabinett. Stockholm 1889. Komplette Inklusive Tillägg 2. Hft.
- 240 Hildebrand, H.: Sedelsamlingen i Riksbankens Myntkabinett. Stockholm 1915. Halvklot.
- 241 Lagerqvist och Nathorst-Böös.: Mynt, sedlar och medaljer. Borås 1981. Inb.
- 242 Lagerqvist, L. O.: Svenska mynt under vikingatid och medeltid. Stockholm 1970. Inb.
- 243 Lagerqvist, Malmer och Rasmusson (Red.): Commentationes de nummis saeculorum IX - XI. In Suecia repertis. Vol 1. Lund 1961. Commentationes de nummis saeculorum IX - XI. In Suecia repertis. Vol 2. Stockholm 1968. Hft.
- 244 Lindgren, T.: Riksbankens sedelhistoria 1668-1968. Stockholm 1968. Inb.
- 245 Lindgren, T.: Riksbankens sedelhistoria 1668-1968. Stockholm 1968. Inb.
- 246 Malmer, B.: Olof Skötkonungs mynt och andra Ethelred-imitationer. Lund 1965. Inb.
- 247 Malmer, B.: Nordiska Mynt före år 1000. Lund 1966. Hft.
- 248 Mitchiner, M.: Oriental Coins and Their Values. The World of Isalm. London 1977. Helklot.
- 249 Modeer, A.: Inledning till närmare Kunskap om Swenske Mynt & Skådepenningar. Lund 1796. Samtida Gråpappomslag. Ex. Ingemar Carlsson, nr. 2676 (Kr 977,50).

- 250 Oldenburg, J. F. H.: Beskrivning öfver J. F. H. Oldenburgs samling. Faksimil. Inb.
- 251 Ossbahr, C. A.: Mynt och medaljer, slagna för främmande makter i anledning av krig mot Sverige. Uppsala 1927. Hft.
- 252 Ossbahr, C. A.: Mynt och medaljer, slagna för främmande makter i anledning av krig mot Sverige. Uppsala 1927. Hft.
- 253 Ossbahr, C. A.: Mynt och medaljer, slagna för främmande makter i anledning av krig mot Sverige. Uppsala 1927. Hft.
- 254 Platbarzdis, A.: Sveriges Sedlar 1661-1961. Vol 1-3 Lund 1963, 1964, 1965. Inb.
- 255 Platbarzdis, A.: Sveriges första banksedlar 1661-1668. Stockholm 1960. Inb.
- 256 Platbarzdis, A.: Die königlich Swedische Münze in Livland. Stockholm 1968. Hft.
- 257 Spassky och Shchukina.: Medals and Coins of the Age of Peter the Great. Leningrad 1974. Inb.
- 258 Tingström, B.: Sveriges plåtmynt 1644-1776. Uppsala 1984. Halvklot.
- 259 Nordisk Numismatisk Årsskrift.: 1967. Hft.
- 260 Sveriges Riksbank 1668-1918. Stockholm 1919. Helklot. 5 Volymer.
- 261 Numismatic Chronicle 1980-1996. 17 Band. Inb.

Periodiska Publikationer.

- 262 Numismatiska Meddelanden 1.: Stockholm 1874. Utan bihang. Enkel inbindning.
- 263 Numismatiska Meddelanden 2.: Stockholm 1875. Gott skick. Hft.
- 264 Numismatiska Meddelanden 3.: Stockholm 1876. Hft.
- 265 Numismatiska Meddelanden 4.: Stockholm 1877. Enkel inbindning.
- 266 Numismatiska Meddelanden 5.: Stockholm 1878. Hft.
- 267 Numismatiska Meddelanden 6-7.: Stockholm 1880. Saknar omslag, loss i ryggen, något solkig. Hft.
- 268 Numismatiska Meddelanden 8.: Stockholm 1883. Omslag loss i ryggen. Hft.
- 269 Numismatiska Meddelanden 8, 10.: Stockholm 1883, 1887. Gott skick. 2 häften.
- 270 Numismatiska Meddelanden 10, 11.: Stockholm 1887. Bundna i ett enkelt band.
- 271 Numismatiska Meddelanden 12.: Stockholm 1890. Gott skick. Hft.
- 272 Numismatiska Meddelanden 13, 14, 15.: Stockholm 1892, 1896, 1900. Nr 13, 14 häftade i gott skick. Nr 15 tagen ur band. Främre omslag saknas.
- 273 Numismatiska Meddelanden 16, 18.: Stockholm 1905, 1908. Gott skick. Hft.
- 274 Numismatiska Meddelanden 17.: Andra upplagan. Stockholm 1975. Gott skick. Hft.
- 275 Numismatiska Meddelanden 19.: Stockholm 1910. Saknar omslag.
- 276 Numismatiska Meddelanden 20.: Stockholm 1913. Något sliten och solkig. Hft.
- 277 Numismatiska Meddelanden 21.: Stockholm 1918. Sliten och något solkig. Hft.
- 278 Numismatiska Meddelanden 22.: Stockholm 1918. Hft.
- 279 Numismatiska Meddelanden 23.: Stockholm 1923. Hft.

- 280 Numismatiska Meddelanden 24, 25.: Stockholm 1925, 1930. Gott skick. Hft.
- 281 Numismatiska Meddelanden 26, 27, 28.: Stockholm 1932, 1933, 1935. Gott skick. Hft.
- 282 Numismatiska Meddelanden 29.: Stockholm 1937, 1943. Text + planscher. Gott skick. Hft.
- 283 Numismatiska Meddelanden 30, 31, 32:1.: Stockholm 1965, 1973, 1974. Nr 30 Hft, övriga inbundna.
- 284 Numismatiska Meddelanden 33, 34, 36, 37.: Stockholm 1983, 1983, 1936, 1989. Inb.

Auktionskataloger/Lagerlistor.

- 285 B. Ahlströms Mynthandel.: Auktionskataloger nr. 41-50.
- 286 T. G. Appelgren.: Auktion 53-67. De flesta med uppnådda priser och många köparnoteringar. 15 kataloger bundna i halvklottband.
- 287 Hirsch Mynthandel.: Auktion, 1 och 2. Sven Svensson 1966, 1970. Med uppnådda priser. Gott skick.
- 288 Myntgalleriet.: Auktionskataloger.: Nr. 1,2,3. Lagerlista.: Nr. 9,10.
- 289 Svea Mynt & Frimärksauktioner.: Auktionskataloger. 1-5, 7-12. 2 ex av 9,10. De flesta med uppnådda priser.
- 290 Per Österlund Myntauktioner.: C.O. Algårds samling, 12 Mars 1977. S & M Myntauktioner.: Auktion nr 1, 23 Februari 1975. Båda med uppnådda priser.

Lots:

- 291 14 st. böcker/häften/kataloger om diverse numismatik.
- 292 Holst: Antika Årtalsmynt, Mynt av Arabiskt ursprung funna i Skandinavien. Nathorst-Böös: Myntkatalogen i tvåhundra år. Ehnбом: Svenska Polletter genom tiderna. Totalt 4 häften.
- 293 4 st. Häften om primitiva Mynt.
- 294 5 st. Volymer. Om all världen mynt. Av Craig, Reinfeld, Hobson, Yeoman. Inb.
- 295 7 st. böcker på Engelska och Tyska om myntsamlade.
- 296 7 st. böcker om Svenska mynt och Myntsamlade. Av.: Hobson & Kinnmark, Olmarks, Tarras-Wahlberg, Weibull, Rasmusson, Lagerqvist och Nathorst-Böös.
- 297 3 st. böcker om Antika Mynt. Sear.: Roman Coins and their Values. 1970. Klawans.: Roman Imperial Coins. 2 nd. ed., Ancient Greek Coins. 1959.
- 298 6 st. Volymer om varianter m.m. Oscar II och Gustav V mynt.
- 299 2 st böcker och 4 st häften om Medaljer. Bl.a. Stchukina.: Russian Medalllic Art in the 18 Century. Leningrad 1962.
- 300 5 st. böcker om Engelska Mynt. Seaby & Dolley.
- 301 4 st. böcker om Antika Mynt. Newell.: Royal Greek Portrait Coins. Jenkins.: Coins of Greek Sicily. Utställningsatalog Romerska Mynt. British Museum 1963. La Baume.: Keltische Münzen.
- 302 2 st. böcker om Bibliska Mynt. Mattson och Yeoman

- 303 Lindeberg G.: Svensk Ekonomisk politik under den Görtzka perioden. Lund 1941. Halvklot. Hildebrand, K.: Riksgäldskontoret 1789-1939. Stockholm 1939. Halvklot. Totalt 2 volymer.
- 304 Porteous.: Coins. Hong Kong 1973. Schlumberger.: Goldmünzen Europas seit 1800. Stuttgart 1967. Reinfeld.: Münzkatalog ... New York 1965. 3 st. inbundna volymer.
- 305 6 st. böcker och häften om Europeiska Mynt.
- 306 1.) Mäki, S.: Statsrådets Mauritz Hallbergs Myntsamling. Österbottens Museums stencil. 1987. 2.) Numismatiska Föreningen i Finland. Auktion nr 300. 1992.
- 307 1.) Numismatiska Föreningen i Finland. Auktion nr 300. 1992. 2.) Renqvist, A. Arvid Karlsteen. Helsingfors 1931. Hft. (6 ex.). 3.) Lagerqvist och Nathorst-Böös. Sedlar. Stockholm 1971. Inb. 4.) Jäntti, L. - Karnila, C.: Nya ordenshandboken. Helsingfors 1984. Inb.
- 308 Malmer, B.: Mynt och människor. Uddevalla 1968. Inb. Berggren och Kinnmark.: Gustav V Mynt. Göteborg 1962. Hft.
- 309 3 st. böcker om mynt från USA.
- 310 Craig.: Coins of The World. 1750-1850 2nd. ed. Davenport.: The Dollars of Africa, Asia & Oceania. Raymond.: The Silver Dollars of North and South America. 2nd. ed. Harris.: Guidebook of Russian Coins. 1725-1970. Totalt 4 inbundna volymer.
- 311 SNF:s Smärre skrifter 3,4,5,6. GNF:s Småskrifter 5,17,18. Nathorst-Böös.: Myntkatalogen i tvåhundra år., Att samla Numismatica. 9 häften.
- 312 6 st. Smärre häften och skrifter rörande Danska, Norska och Isländska Mynt.
- 313 Kungliga Myntkabinettets utställningskataloger. 10 olika häften.
- 314 Tonkin: Myntboken 1990 (inb.). Lindblad: Sveriges Mynt 1818-1971 (inb.). Sieg's møntkatalog 1991, häftad.
- 315 Nordisk Numismatisk Årsskrift. 1971, 1972, 1973-74, 1975-76, 1977-78. Inb. Numismatiska Meddelanden 31, 32:1. Inb.
- 316 9 st. Värderingsböcker Svenska Mynt.
- 317 2 st. böcker och 2 st. häften om Svenska Kopparmynt. Bl.a. Faximil Boberg Auktion 5-9 (inb.). Linder-Welin.: Svensk Koppar och Kopparmyntning. 1965 (inb.).
- 318 9 st diverse Numismatiska häften/skrifter.
- 319 Davenport, J. S.: German Thalers 1700-1800, London 1965. Europeans Crowns 1700-1800, London 1964. Europeans Crowns and Thalers since 1800, London 1964. 3 vol. Helklot.
- 320 Högberg, Th.: Gamla mynt och deras öden. Göteborg 1956. Högbergs Lagerkatalog Nr 6, 1953. 2 häften.
- 321 Numismatiska Litteratursällskapet.: Nr 2,3,4,5,6,9,11,14,15,16,24. 11 olika häften.
- 322 Numismatiska Litteratursällskapet.: Hildebrand, H.: Mynt från Sveriges Medeltid, Faximil Göteborg 1969. Hft. Rasmusson, N-L.: Sturetidens Svenska Myntförhållanden, Göteborg 1970. Holst, G.: Mynt av Arabiskt ursprung funna i Skandinavien. Göteborg 1973.
- 323 Sedellitteratur.: 2 st. böcker och 5 st. häften.

324 SNF:s småskrifter nr 2-6: Totalt 5 häften.

Banklitteratur.

- 325 1.) Uplandsbanken 1865-1965. 2.) Uplands Enskilda Bank 1865-1915. 2 st. inbundna volymer.
- 326 Sjöstrand, S.: Mynt och Bankpolitik under hattväldet 1738-1764. Uppsala 1908. Fritz, S.: Studier i Svenskt Bankväsen 1772-1789. Stockholm 1967.
- 327 1.) Brisman, S.: Östergötlands Enskilda Bank Aktiebolag 1837-1937. 2.) Östergötlands Enskilda Bank Aktiebolag 1837-1912. 2 st. halvklot.
- 328 1.) Södermanlands Enskilda bank. 1867-1916. 2.) Göteborgs Bank. 1848-1923. 3.) Skaraborgs Enskilda Bank. 1865-1915. 4.) Sundsvallsbanken. 1864-1964. 5.) Svenska Handelsbanken 1871-1921. 6.) Smålands Bankl 1837-1937. 6 st. inbundna volymer, huvudsakligen halvklot.
- 329 4 st. Volymer om Sveriges Riksbank.
- 330 5 st. häften om Stockhols Stads Sparbank, Wermlandsbanken, Östergötlands Enskilda Bank, Östgötabanken i Vadstena och Stockhols Enskilda Bank.
- 331 9 st. Volymer, huvudsakligen rörande svenskt bankväsende.
- 332 Beije, R.: Svenskt Banklexikon. Stockholm 1942. Klotband.
- 333 Gasslander, O.: Bank och industriellt genombrott. Del 1 och 2. Stockholm 1959. Halvklot.
- 334 Pipping, H. E.: 1.) Från Pappersrubel till Guldmark. Helsingfors 1961. 2.) Guldmynstfotens hägn. Helsingfors 1969. Inb.
- 335 Söderlund, E.: Skandinaviska Banken - I det Svenska Bankväsendets Historia 1864-1914. Stockholm 1963. Klotband.

Övrigt.

- 336 3 st. Volymer om Stora Kopparberg och Stora Kopparbergs Bank.
- 337 Ankarsvärd, M. G.: Sveriges märkvärdigaste ruiner Lithografierade. Stockholm 1828. Halvklot.
- 338 Lagerqvist, L. O.: Sverige och dess Regenter under 1000 år. Stockholm 1976. Inb.
- 339 Strandberg, Franzén, Wiséhn, Janson: Svenska Aktiebrev före 1850. Stockholm 1991. Helklot.
- 340 Wittrock, G.: Svenska Handelskompaniet och kopparhandeln under Gustav II Adolf. Uppsala 1919. Hft.

Placat och Förordningar.

- 341 Plakat 16 mars 1686. Förnyelse om 1681 års utgående mynt.

Aktiebrev.

- 342 AB Västgöta-Dals Boktryckeri. 2 st á 250 kronor. 1921. Med utdelningskuponger. 1+/01
- 343 Norra Östergötlands Jernvägs Aktiebolag. 100 kronor. 1904. Med utdelningskuponger, blyersskrift på brevet. 1

Diverse.

- 344 Pollett.: England. 1 Penny 1812. Samuel Fereday Bilston. Mössmärke.: Ryssland. Rockmärke.: "Bowling" i blå emalj, Silver. Medalj.: 1.) Skånes Sparbank i Brons. 2.) Skänninge Penge. Av Lions Club i Skänninge 1970. Brons.
- 345 Gipsmedaljong föreställande Daniel Holmberg, Mynthandlare. ca. 175 mm. Med hänge.
- 346 Myntskåp.: 2 st. Lembit Junior med svart hölje + 1 st. Lembit "DMP" med brunt hölje.

Uppnådda priser på Svenska Numismatiska Föreningens Auktion 135, den 15 maj 1997.

Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris
1	50	2	275	3	210	4	60	5	50	6	1200
7	175	8	175	9	500	10	300	11	350	12	290
13	475	14	60	15	50	16	50	17	50	18	110
19	60	20	70	21	225	22	50	23	25	24	130
25	40	26	30	27	70	28	Återrop	29	150	30	140
31	150	32	40	33	200	34	30	35	75	36	160
37	1500	38	Återrop	39	75	40	110	41	50	42	50
43	50	44	25	45	1000	46	1800	47	150	48	400
49	300	50	140	51	175	52	130	53	100	54	25
55	500	56	40	57	150	58	2100	59	30	60	10
61	15	62	40	63	40	64	10	65	110	66	210
67	55	68	40	69	30	70	20	71	20	72	60
73	525	74	55	75	200	76	75	77	100	78	200
79	125	80	275	81	50	82	125	83	20	84	125
85	110	86	100	87	100	88	75	89	20	90	85
91	60	92	60	93	30	94	90	95	90	96	75
97	20	98	15	99	15	100	60	101	60	102	45
103	20	104	20	105	30	106	75	107	110	108	20
109	100	110	40	111	35	112	40	113	30	114	20
115	20	116	Återrop	117	110	118	175	119	20	120	700
121	75	122	Återrop	123	60	124	15	125	25	126	20
127	125	128	20	129	130	130	75	131	375	132	50
133	170	134	40	135	15	136	25	137	15	138	400
139	50	140	90	141	60	142	400	143	160	144	15
145	160	146	100	147	70	148	70	149	Återrop	150	Återrop
151	60	152	120	153	160	154	80	155	120	156	110
157	110	158	190	159	150	160	110	161	Återrop	162	80
163	80	164	60	165	55	166	Återrop	167	110	168	20
169	25	170	20	171	110	172	700	173	35	174	100
175	20	176	20	177	20	178	20	179	50	180	140
181	100	182	60	183	150	184	70	185	45	186	25
187	40	188	210	189	300	190	80	191	Återrop	192	600
193	80	194	50	195	250	196	50	197	130	198	70
199	75	200	160	201	190	202	1250	203	425	204	70
205	400	206	210	207	425	208	50	209	Återrop	210	450
211	325	212	140	213	210	214	140	215	160	216	100
217	425	218	100	219	100	220	100	221	100	222	130
223	160	224	Återrop	225	Återrop	226	Återrop	227	Återrop	228	500
229	80	230	90	231	160	232	25	233	225	234	110
235	375	236	30	237	150	238	130	239	30	240	20
241	40	242	2050	243	25	244	300	245	55	246	30
247	50	248	1700	249	20	250	30	251	50	252	275
253	210	254	40	255	120	256	100	257	250	258	80
259	80	260	150	261	80	262	185	263	150	264	180
265	60	266	25	267	150	268	Återrop	269	Återrop	270	60
271	700	272	400	273	350	274	300	275	160	276	40
277	190	278	100	279	400	280	425	281	30	282	750
283	170	284	500	285	60	286	120	287	90	288	110
289	425	290	80	291	190	292	60	293	300	294	750
295	100	296	250	297	120	298	120	299	60	300	150
301	325	302	90	303	325	304	10	305	25	306	190
307	130	308	120	309	300	310	70	311	150	312	150
313	45	314	650	315	30	316	75	317	120	318	225

Uppnådda priser på Svenska Numismatiska Föreningens Auktion 135, den 15 maj 1997.

Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris
319	75	320	60	321	120	322	160	323	25	324	120
325	80	326	100	327	30	328	200	329	210	330	60
331	80	332	110	333	150	334	120	335	200	336	120
337	500	338	1000	339	60	340	60	341	80	342	50
343	300	344	250	345	550	346	350	347	20	348	30
349	45	350	120	351	140	352	250	353	300	354	150
355	25	356	75	357	110	358	130	359	110	360	75
361	80	362	100	363	55	364	40	365	60	366	75
367	60	368	60	369	120	370	100	371	120	372	110
373	50	374	260	375	120	376	25	377	50	378	50
379	140	380	75	381	260	382	50	383	250	384	40
385	45	386	80	387	25	388	20	389	80	390	80
391	210	392	110	393	100	394	90	395	100	396	10
397	100	398	80	399	60	400	70	401	800	402	30
403	35	404	35	405	50	406	20	407	35	408	55
409	40	410	50	411	Återrop	412	325	413	110	414	30
415	400	416	700	417	1600	418	225	419	750	420	275
421	600	422	1300	423	850	424	260	425	800	426	300
427	90	428	600	429	600	430	225	431	120	432	500
433	300	434	425	435	130	436	35	437	130	438	Återrop
439	500	440	Återrop	441	80	442	375	443	25	444	110
445	150	446	500	447	100	448	90	449	50	450	300
451	60	452	40	453	1300	454	100	455	700	456	80
457	80	458	30	459	50	460	30	461	300	462	170
463	35	464	35	465	200	466	35	467	30	468	40
469	30	470	30	471	100	472	75	473	80	474	400
475	225	476	260	477	35	478	30	479	475	480	275
481	60	482	40	483	140	484	260	485	210	486	300
487	30	488	250	489	260	490	230	491	700	492	50
493	100	494	200	495	550	496	175	497	650	498	170
499	130	500	70	501	190	502	50	503	190	504	300
505	400	506	260	507	90	508	90	509	110	510	110
511	1500	512	250	513	500	514	300	515	650	516	550
517	Återrop	518	120	519	Återrop						

Auktionsvillkor för Svenska Numismatiska Föreningens auktioner

1. Endast medlemmar i Svenska Numismatiska Föreningen, nedan kallad SNF, eller i annan till Nordisk Numismatisk Union ansluten förening äger rätt att närvara och lämna bud.
2. Medlemmar i till SNF anslutna klubbar och föreningar har rätt att lämna gemensamma bud i sin klubbs eller förenings namn, men äger inte rätt att lämna personliga bud i eget namn.
3. Katalogens uppgifter har utformats med största möjliga omsorg med reservation för smärre misstag eller fel som kan ha uppstått vid katalogens redigering. Korrigeringar kan komma att meddelas vid auktionstillfället.
4. Objektens äkthet garanteras, om ej annat anges
5. Objekten säljes i vid klubbslaget befintligt skick, och då de finns att bese vid angiven visningstid, och dessutom delvis är avbildade i katalogen, accepteras normalt ej reklamationer från vid auktionen närvarande personer. Reklamationer från icke närvarande budgivare skall vara SNF tillhanda senast 14 dagar efter mottagandet. Reklamationer får icke beläggas med lösen.
6. I de fall då priser anges i katalogen är dessa att betrakta som värderingspriser och inte minimipriser, om ej annat anges.
7. Auktionsledningen avgör eventuella tvistefrågor i samband med auktionen och har rätt att slå samman, dela, utesluta och ändra ordningsföljden mellan objekten i förhållande till katalogen, om så visar sig lämpligt.
8. Budgivare är alltid själv ansvarig för avgivet bud, även om detta sker på annan persons uppdrag.
9. Auktionsledningen avgör eventuella tvister rörande budgivningen och har också rätt att om den så bedömer lämpligt åter ta upp ett tidigare nummer till förnyat utrop.
10. Lägsta bud är 10 kr, och auktionsledningen bestämmer hur buden skall höjas.
11. Köpare erlägger inga avgifter på klubbat pris.
12. Inköpta objekt skall avhämtas omedelbart efter auktionen mot erläggande av full betalning. Önskas andra villkor skall detta överenskommas med auktionsledningen före auktionens början.
13. Anbud från icke närvarande budgivare bevakas av auktionsledningen utan extra avgifter och inropas, om så möjligt, så förmånligt som möjligt för anbudsgivaren.
14. Om två skriftliga anbud är lika, äger det först datumstämplade företräde.
15. Icke närvarande budgivares erhållna objekt översändes mot postförskott, om inte annat begärts, varvid kostnader för försändelse och emballage samt postens avgifter tillkommer.
16. Äganderätten till objekten övergår till köparen först när full betalning är SNF tillhanda.
17. Tvister som kan uppstå i samband med denna auktion skall hänskjutas till Stockholms tingsrätt, vilken skall tillämpa Svensk lagstiftning.
18. Deltagande i auktionen är frivilligt och innebär acceptering av dessa villkor.

Andrées polar- expedition 1897 – ett hundraårsminne

En av de mest välkända misslyckandena i upptäcktsresandets långa historia är den ballongfärd mot Nordpolen som August Andréé, Nils Strindberg och Knut Fränkel påbörjade den 11 juli 1897 från Spetsbergen – initiativtagare var den förstnämnde. Sedan visste man ingenting förrän expeditionens deltagare och mycket av deras instrument, fotografier och anteckningar återfanns 33 år senare på Vitön, där de slagit sitt sista läger den 5 oktober 1897 – de var på väg tillbaka sedan ballongen, svårt nedisad, havererat på polarisen redan den 14 juli, tre dagar efter starten.

Andréexpeditionens deltagare fick sin sista viloplats i Gränna, över vilket Alfred Ohlson 1930 skapade en präglad medalj åt AB Sporrang (om denna, se A. Wahlstedts beskrivning i *Numismatiska Meddelan-*

den XXIX:1, Sthlm 1937, s 136f) och dessutom utgavs en bok, *Med Örnen mot Polen* (1930). I Gränna finns också museet över deras så sorgligt förolyckade expedition. Långt senare inspirerade tragedien P G Sundman till hans välkända roman *Ingenjör Andrées sista luftfärd*, som också blev en spelfilm.

Till 100-årsminnet har konstnären Annette Rydström, Nässjö, skapat en gjuten medalj i brons, som mäter 105 mm i diameter. Gjutningen har utförts av Brodalens Metallgjuteri AB, Gnosjö, som har stor vana vid konstföremål. Medaljen har köpts av Andréemuseet i Gränna i två exemplar. Priset är 950 kr exklusive porto och frakt. Den kan beställas direkt från konstnären, Annette Rydström, Säningsgatan 6, 571 41 Nässjö, tel 0380/19558. En broschyr kan man också få som behandlar medaljen och förtecknar hennes övriga minnespenningar.

Beskrivningen över medaljen har utgått från vad konstnären själv skrivit, men en del av den texten har notisförfattaren i stället inarbetat ovan.

Åtsida: POLAREXPEDITIONEN 1897 överst medsols längs kanten. Till vänster de tre polarfararna vid ett bord, planerande sin expedition; i bakgrunden Danskön (Spetsbergen) med ballonghuset och Virgos hamn med kanonbåten "Svensksund". I mitten ballongen med släplinor; till vänster om den svävar en örn, vilket symboliserar ballongens namn "Örnen". Till höger ses de tre under sin återfärd – som påbörjades en vecka efter ballongens förolyckande. De har just skjutit en isbjörn. Bakgrunden här är Vitöns karga klippor.

Frånsida: ANDRÉE STRINDBERG FRÆNKEL upptill medsols längs kanten. Vi ser delar av fynden från Vitön: expeditionens dagböcker (på översta bladet Strindbergs teckning av ishyddan "Hemmet"), en sextant för positionsberäkning och navigering, till höger två märkligt bevarade filmrullar, Andrées klocka, som här symboliserar tidsperspektivet (i vilket vi kan tolka in all teknologi och alla vetenskapliga experiment från dåtid och framtid) samt klockkedjan, vid vars slut mera personliga ägodelar avbildas (en amulett med Andrées föräldrar och en berlock som innehåller ett litet foto och en hårlock av Strindbergs stora kärlek Anna Charler). Nederst två små paket som André omsorgsfullt packat och som innehöll material att bevara för framtida forskning och experiment. Nedtill till vänster konstnärssignaturen AR.

Det är som konstnären skriver, de tre människors öde fångslar fortfarande, trots teknikens många framsteg – eller kanske just därför; om en expedition som deras skulle företas idag vore det enbart av äventyrslystnad och möjligheten att rädda våghalsarna skulle vara mycket större. Man kan bara tänka på Nobiles expedition 30 år senare, som klarade sig från katastrofen – nu fanns flyget!

LLI

Mynthandlare C. G. Hesselblads utgivning av lagerlistor

Av Kjell Holmberg

Carl Gösta Hesselblad, född den 2 februari 1902 i Eskilstuna och död den 9 februari 1966 i Stockholm, är känd som hovkamrerare och konservator vid Historiska Museet men också som mynthandlare. Under åren 1924 till 1954 innehade han en tjänst vid Historiska museets konserveringsavdelning.

Han hade redan i slutet av 1940-talet i mindre omfattning påbörjat mynthandel. Denna växte så småningom i omfattning och efter sitt avsked (på egen begäran) från museet blev detta hans huvudverksamhet. Hans livsgärning finns kortfattat sammanfattad i NNUM 1966, sid 63-66. Där berörs hans mynthandlargärning dock endast i förbigående. Hans utgivning av lagerlistor omnämns faktiskt inte alls.

Hesselblad var även mångårig medlem av Svenska Numismatiska Föreningen och blev 1962 utsedd till korresponderande ledamot. Perioden 1945 till maj 1954 var han föreningens auktionsförrättare – under de senare åren tillsammans med den legendariske Georg de Laval. Han medverkade vid, eller var ansvarig för, totalt 25 auktionslistor under denna period. Man skall inte heller glömma bort hans insats för att öka

intresset för myntsamlade och numismatik genom den, tillsammans med Harry Glück, år 1953 utgivna *Årtalsförteckning över Svenska Mynt med Vårderingspriser. Gustaf Vasa – Gustaf V. 1521-1950*. Denna bok utkom under efterföljande år i nya och omarbetade upplagor och var, ända in på 1970-talet, det mest använda referensverket av sitt slag.

Hesselblads utgivning av lagerlistor har knappast kommenterats alls i den sparsamma litteratur som behandlar ämnet. Ernst Nathorst-Böös omnämner Hesselblads produktion kort i sin 1966 utgivna *Myntkatalogen i tvåhundra år*. Där konstaterar han angående Hesselblad att denne "har utgivit stenc. lagerlistor". Då Hesselblads utgivning är mycket omfattande, och många bra och sällsynta objekt finns beskrivna i dessa stencilerade lagerlistor, så förtjänar dessa verkligen större uppmärksamhet än vad som hittills visats dem. Jag har därför gjort ett försök att katalogisera dessa.

Hesselblads utgivning av lagerlistor, eller "offerter", är svåröverskådlig. För perioden augusti 1953-1965 är nedanstående förteckning dock att betrakta som relativt tillförlitlig. Den baserar sig på genomgång av ett par

MYNT – MEDALJER – ORDENSTECKEN

Samlingar och enstaka objekt köpes kontant eller mottages till försäljning i kommission

Försäljning i kommission ställer sig alltid fördelaktigast för säljaren

Försäljningsprovision endast 12 % å övarenskommet pris

Åkthetsbestämningar

Vårderingar

Konservator C. G. Hesselblad

MYNTHANDLARE

Kontor: Löstmakargatan 8 - Tel. 21 50 33 - kl. 11-13, 15-17 - lörd. 11-13

Postadress: Box 7183, Stockholm 7

— Botstad: Tel. 65 87 61

Reklamblad från Hesselblad.

Kungl. Myntkabinettet
Slottsbacken 6

Vitterhetsakademiens
biblioteks
numismatiska boksamling

Torsdagar kl. 13-16

Bibliotekarie
Carina Bergman
tel. 08-783 9126

C.G. Hesselblad.

privata biblioteks innehav av dessa kataloger, författarens egna exemplar, samt Kungl. Myntkabinetts innehav. Beträffande onummerade offerter utgivna före 1953 är uppgifterna osäkrare. Det hela kompliceras av att det dels existerar "ljuskopierade" offerter (efter maskinskrivna original), dels maskinskrivna som verkar ha skrivits ut i flera kopior med karbonpapper. Upplagorna av de senare kan dock vara allt från en enda till i princip hur många som helst. Frågan är bara vad som skall tas med i en förteckning av detta slag? Om en sådan lista existerar i ett enda exemplar, och utarbetats för en speciell kund, så kan den ju knappast anses vara en "lagerlista". Å andra sidan så kan detta förhållande i vissa fall ej fastställas med full säkerhet.

Alla listor är i A4-format, bortsett från de tidigaste t.o.m. 1951, som är något bredare. Inga illustrationer förekommer. Hesselblads produktivitet som listförfattare är högst imponerande. Under sin mest produktiva period, augusti 1953 till december 1965, producerade han, om man räknar in alla "specialofferter", drygt 100 listor med totalt mer än 900 sidor. Han har där, i sina "offerter" – som han kallade dem, katalogiserat bortåt 45 000 objekt. För katalogsamlarna kan det vara värt att notera att Hesselblads listor är ganska ovanliga i handeln. Nyligen såldes dock en relativt omfattande svit via Antikörens auktion nr 18, utrop nr 752. I denna lot ingick drygt 80 listor. Denna lot betalades med högst rimliga 2035 kr eller ca 25 kr styck.

Onummerade lagerlistor före nr 1, t.o.m. juli 1953

Dessa är framställda med skrivmaskin och karbonpapper. Förhållandet mellan "förstasidor" och karbonkopior i det genomgångna materialet indikerar att Hesselblad gjorde ungefär sex kopior per utskrift – något som verkar rimligt. Då han emellertid måste ha haft fler än sex kunder, så existerar dessa listor sannolikt i något varierat utförande avseende textens exakta placering etc. *Sannolikt är nedanstående lista ej komplett för perioden t.o.m. juli 1953.* Därför har inte heller något försök att åsätta dessa tidiga listor något "löppnummer" gjorts, utan de får tills vidare identifieras med hjälp av sitt datum.

1948	5/12	1 s.	45 nr	"Utländska silvermynt i lager i Stockholm..."
1950	16/11	1 s.	15 nr	"Offert å svenska och utländska guldmynt..."
1951	5/5	1 s.	39 nr	"Offert å svenska och utländska mynt..."
1951	20/4	1 s.	32 nr	"Offert å svenska och utländska guld- o. silvermynt..."
1951	28/7	1 s.	23 nr	"Offert å utländska guldmynt..."
1951	18/8	1 s.	37 nr	"Offert å svenska dukater fr. Carl XIV Johan, Oscar I och Carl XV..."
1951	20/8	1 s.	32 nr	"Offert å utländska guldmynt..."
1951	31/8	1 s.	9 nr	"Offert å utländska guldmynt..."
1952	20/10	1 s.	(43 nr)	"Offertlista å Oscar II:s samtliga guldmynt..." Not 1.
1953	17/5	1 s.	21 nr	"Offertlista å svenska guld- och silvermynt..."
1953	23/5	1 s.	48 nr	"Offertlista å svenska o. utländska guldmynt..."
1953	16/7	1 s.	18 nr	"Offertlista å sällsynta svenska silvermynt..."

Onummerade lagerlistor nr 1 - 11, augusti 1953 – december 1955.

Hesselblad bestämde sig för att benämna listan utgiven i januari 1955 som "nr 12". Man måste ju ställa sig frågan vilka listor han vid denna tidpunkt själv ansåg vara nr 1-11? Han måste ju rimligen ha varit mycket medveten om att han producerat betydligt fler än elva "offerter" sedan han började handla med mynt.

Om man utgår ifrån utseendet hos nr 12-91, så finns emellertid fyra saker att ta fasta på:

- 1) Listorna kallas alltid "Offertlista" – inget annat. Listor av typen "Specialofferter", "Extraofferter" etc. upptas inte i hans nummerade serie, utan ligger alltid utanför. (Betecknade med "a-nummer", t.ex. "19a", i förteckningen nedan.)
- 2) Listorna är samtliga "ljuskopierade" efter maskinskrivna original.
- 3) Dateringen anges alltid som månad - år, ej exakt datum.
- 4) Alla omfattar minst två sidor.

Baserat på antagandet om att det var just listor med dessa egenskaper som Hesselblad uppfattade som "riktiga" listor, så kan man notera att det före nr 12 faktiskt finns exakt 11 listor som uppfyller just dessa fyra kriterier. Detta kan naturligtvis vara en slump, men tills dess att annan information framkommer så anser jag det rimligt att anta att just de listor som jag markerat med (1)-(11) nedan utgör de listor som Hesselblad själv ansåg vara de elva första. Man kan möjligen diskutera ordningsföljden på (1) och (2) resp. (8) och (9). Jag har använt samma ordningsföljd som i Ulf Nordlinds bundna svit.

(1)	1953	aug	2 s.	85 nr	"Offertlista å svenska guld- o. silvermynt..."
(2)	1953	aug	3 s.	148 nr	"Offertlista å utländska guld- o. silvermynt..."
(2a)	1953	dec	1 s.	27 nr	"Specialoffert å svenska guldmynt..."
(3)	1954	mars	2 s.	83 nr	"Offertlista å svenska o. utländska guldmynt..."
(4)	1954	maj	2 s.	111 nr	"Offertlista å svenska guld- o. silvermynt..."
(5)	1954	maj	2 s.	74 nr	"Offertlista å svenska silver- o. kopparmynt... II."
(6)	1954	juni	4 s.	194 nr	"Offertlista å svenska guld- o. silvermynt..."
(7)	1954	aug	5 s.	250 nr	"Offertlista å svenska guld-, silver- o. kopparmynt..."
(8)	1954	okt	5 s.	256 nr	"Offertlista å grekiska och romerska mynt..."
(9)	1954	okt	4 s.	226 nr	"Offertlista å utländska mynt..."
(10)	1954	nov	2 s.	90 nr	"Offertlista å svenska guld-, silver- o. kopparmynt..."
(11)	1954	dec	8 s.	418 nr	"Offertlista ... å svenska guld-, silver- o. kopparmynt..."

Numrerade och onummerade lagerlistor 12 - 91, 1955 - 1965.

Samtliga nedanstående listor är "ljuskopierade" efter maskinskrivna original. Enda undantagen är nr 64a och 72a-b, som är producerade på samma sätt som de onummerade listorna före nr (1).

12	1955	jan	8 s.	390 nr	
13	1955	mars	6 s.	310 nr	
14	1955	maj	6 s.	309 nr	
15	1955	jan	9 s.	436 nr	
(15a)	1955	jan	2 s.	437-518	"Tillägg till Offertlista nr 15..."
16	1955	aug	9 s.	450 nr	
17	1955	sep	12 s.	609 nr	
18	1955	okt	12 s.	621 nr	
19	1955	nov	9 s.	427 nr	
(19a)	1955	dec	1 s.	24 nr	"Specialoffert å Oscar II:s guldmynt..."
20	1955	dec	14 s.	682 nr	
21	1956	jan	14 s.	670 nr	
22	1956	mars	14 s.	645 nr	
23	1956	apr	14 s.	655 nr	
24	1956	jan	13 s.	604 nr	
(24a)	1956	jan	1 s.	605-638	"Tillägg till Offertlista nr 24..."
25	1956	sep	14 s.	693 nr	
(25a)	1956	okt	2 s.	75 nr	"Extraoffert å svenska mynt..."
26	1956	nov	10 s.	498 nr	
27	1956	dec	19 s.	943 nr	
28	1957	jan	14 s.	725 nr	
29	1957	mars	15 s.	795 nr	
30	1957	apr	10 s.	486+13 nr	
31	1957	juni	17 s.	852 nr	
32	1957	juli	20 s.	1029 nr	
33	1957	sep	20 s.	1047 nr	
(33a)	1957	okt	3 s.	121 nr	"Specialoffert å svenska sedlar..."
34	1957	nov	18 s.	944 nr	
35	1957	dec	20 s.	1090 nr	
36	1958	jan	18 s.	938 nr	
37	1958	mars	17 s.	880 nr	
38	1958	apr	18 s.	917 nr	
39	1958	juli	19 s.	951 nr	
(39a)	1958	sep	6 s.	952-1222	"Tillägg till Offertlista nr 39..."
40	1958	okt	10 s.	459 nr	
(40a)	1958	nov	6 s.	256 nr	"Tillägg till Offertlista nr 40..."
41	1958	dec	12 s.	518 nr	
42	1959	jan	7 s.	336 nr	
43	1959	feb	4 s.	207 nr	
44	1959	mars	16 s.	771 nr	
45	1959	maj	14 s.	675 nr	
46	1959	juli	13 s.	616 nr	
47	1959	aug	12 s.	581 nr	
48	1959	okt	7 s.	340 nr	
49	1959	dec	14 s.	703 nr	
50	1960	feb	14 s.	686 nr	
(50a)	1960	apr	2 s.	50 nr	"Specialoffert ... å Svenska och utländska guldmynt..."
51	1960	maj	13 s.	620 nr	
52	1960	jun-jul	7 s.	338 nr	
53	1960	aug	12 s.	643 nr	
54	1960	okt	12 s.	604 nr	
55	1960	okt	2 s.	80 nr	
56	1960	nov	5 s.	275 nr	
57	1960	dec	9 s.	466 nr	
58	1961	feb	11 s.	553 nr	
59	1961	mars	6 s.	304 nr	
60	1961	mars	2 s.	44 nr	
61	1961	maj	9 s.	469 nr	
62	1961	jul-aug	13 s.	641 nr	
63	1961	aug	10 s.	441 nr	
64	1961	sep	10 s.	442 nr	
(64a)	1961	okt	1 s.	44 nr	"Specialoffert å svenska silvermynt..."
65	1961	dec	8 s.	396 nr	
66	1962	jan	8 s.	379 nr	
67	1962	feb	6 s.	284 nr	
68	1962	apr	4 s.	157 nr	
69	1962	maj	9 s.	371 nr	
70	1962	juni	8 s.	342 nr	
71	1962	juli	8 s.	313 nr	
72	1962	aug	5 s.	222 nr	
(72a)	1962	okt	1 s.	54 nr	"Specialoffert å svenska silvermynt. (5/10-1962)"
(72b)	1962	okt	1 s.	54 nr	"Specialoffert å svenska silvermynt. II. (25/10-1962)". Not 2.
73	1962	dec	12 s.	606 nr	
74	1962	dec	4 s.	194 nr	
75	1963	feb	11 s.	596 nr	
76	1963	mars	8 s.	395 nr	
77	1963	maj	9 s.	505 nr	
78	1963	juli	11 s.	596 nr	
79	1963	sep	11 s.	605 nr	
80	1963	okt	12 s.	631 nr	
81	1963	nov	9 s.	450 nr	
82	1963	dec	11 s.	564 nr	
83	1964	feb	9 s.	415 nr	
(83a)	1964	feb	1 s.	24 nr	"Tillägg till Offertlista nr 83..."
84	1964	mars	4 s.	173 nr	
85	1964	maj	7 s.	322 nr	
86	1964	okt	6 s.	316 nr	
87	1964	dec	10 s.	502 nr	
88	1965	jan	4 s.	144 nr	
89	1965	feb	5 s.	251 nr	
90	1965	juni	7 s.	361 nr	
91	1965	dec	10 s.	452 nr	

Not 1: Finns även, med exakt samma innehåll, daterad 25/10-1952. Numrering av utbudna objekt ej genomförd.

Not 2: Finns även, med exakt samma innehåll och layout - benämnd "III", daterad 24/10-1962.

Ovanstående förteckning är att betrakta som ett första försök till katalogisering av Hesselblads produktion. Författaren förväntar sig att kompletterande uppgifter fram-

kommer, speciellt beträffande utgivningen fram till och med 1953, och tar tacksamt emot sådana uppgifter inför en eventuellt kompletterad publikation i framtiden. Till sist

önskar jag framföra ett varmt tack till Ulf Nordlinds Mynthandel som med vänligt tillmötesgående ställt sin bundna svit till mitt förfogande för genomgång. □

En främmande fågel i myntkabinettets samlingar

Det nederländska Förenade Ostindiska Kompaniet (VOC) lät prägla mynt för användning i kolonierna, både i hemlandet och på några orter i själva kolonierna. På Java präglades bland annat dukater (1744-46) och dubbeldukater (1746-48) i guld.

Dessa mynt har arabiska inskrifter som talar om att de är präglade för det Holländska Kompaniet för cirkulation på Java. Dukaterna har en stjärna som myntmärke, dubbeldukaterna har en tupp. En egenhet är att mynten kallas "dirham", normalt ett silvermynt. Endast dubbeldukaten från 1748 har inskriften "dinar". Dirham har troligen använts i den vidare bemärkelsen "pengar".

En av dessa dubbeldukater från Java (Scholten nr 436) återfanns i KMKs samlingar under våren 1997. Vid närmare granskning visade den sig ha det hittills okända året på dessa mynt, 1749. Myntet har föresluts för M. Scharloo vid Rijksmuseum Het Koninklijk Penningkabi-

net i Leiden. Enligt henne är myntet äkta, men då den sista siffran i året ser något klumpig ut, föreslog hon att det kanske var fråga om en omgraverad stamp eller liknande. Jag vill i den frågan hänvisa till en javarupie från år 1749, avbildad i samma standardverk (Scholten nr 451), vars sista siffra är framställd på samma sätt som på det här aktuella myntet.

Dubbeldukatens myntmästarmärke är en tupp. Myntmästaren (Paulus Dorsman?) var troligen holländare, men märket passar även väl in i den sydostasiatiska symbolsfären – tupp-

pen är ju en ofta använd symbol för tex Malaysia.

Flera hundra år senare har den landat som en något främmande fågel i KMKs samlingar!

Nanouschka Myrberg

Litteratur:

Scholten, C. *De munten van de Nederlandsche gebiedsdeelen overzee 1601-1948*. Amsterdam 1951.

Foto: Jan Eve Olsson.

MYNT & MEDALJER

Sveavägen 96

Box 19507

S-104 32 Stockholm 19

T-Rådmansgatan (uppgång Handelshögskolan)

☎ + fax 08-673 34 23

Svenska och utländska mynt, sedlar och ordnar i stor sortering.

Öppet: vard. 11-18, lörd. 10-14

En sonett om Kungl Myntkabinettet

Kort efter öppnandet av våra nya utställningar i juni besöktes vi av Erik Forssell, Solna, som blev mycket entusiastisk över vad han såg och skrev en sonett om detta. Han påpekar, att sonettens svenska mästare var Carl Snoilsky. Till detta vill red. lägga kommentaren, att sagde Snoilsky också var en av våra stora myntsamlare under 1800-talet, även om han ganska tidigt tvingades sälja större delen av den (via Stiernstedt kom den sedan till Antell, vars samling återfinns i Finlands Nationalmuseums myntkabinett). Under sina sista år var Snoilsky ordförande i Svenska Numismatiska Föreningen. Så här låter sonetten:

En Konung av Sverige samlade på mynt
Bland dessa rådde stundom en viss röra
Så beslöts en vacker dag att åt detta något göra
Och på samma gång få ordning på medaljer och sånt pynt

En insamling av medel ibland banker blev begynt
Och bön om pengar nådde även förs.-bolags öra
Och i dag i ett vackert gammalt hus kan man höra
Lärda män stå och mumla om tetradrachmer helt försvunt

Och vackra mynt är i dag serverade på brickor
För den som vill se och förstå
De ha en gång ramlat ut ur små håll i någons fickor
Och sen plockats upp av Sveriges Konung i en forntid så grå
Gamla mynt skall kungar samla och ej på vackra flickor
Sen får vi gulddukater att titta uppå...

EF

Nytt om böcker - recensioner

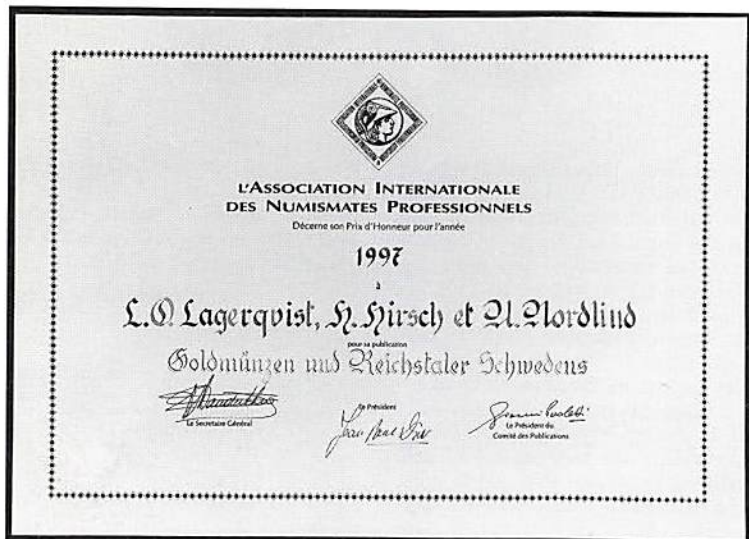

Foto: Jan Eve Olsson.

Praktbok om svenska mynt belönad!

I samband med den stora XII:e internationella numismatikerkongressen i Berlin 8-14 september 1997 hölls en mottagning i Humboldt-universitetet den 7 september. Arrangör till mottagningen var IAPN (International Association of Professional Numismatists) och ämnet var att belöna de bästa numismatiska böckerna under 1996. Endast fyra böcker var aktuella. Bland dessa fanns *Sveriges och dess forna besittningars guldmynt och riksdaler från Gustav I till Carl XVI Gustaf. Samling Julius Hagander*. Denna bok, som utgavs av Stämpfli + Cie i Bern i samarbete med Svenska Numismatiska Föreningen, har författats av trion Lars O. Lagerqvist, Ulf Nordlind och Hans Hirsch (se anmälan i SNT 1996). Denna praktbok fick IAPN:s hederspris som överlämnades av presidenten i IAPN Jean Paul Divo till Julius Hagander, som också representerade författarna.

Detta är första gången som en svensk numismatisk bok blivit hedrad på detta sätt. Ni som ännu inte köpt boken borde genast kontakta SNT:s kansli!

Frédéric Elfver: Den svenska fastlandsmyntningen 1150-1250. En studie av lösfynden. B-uppsats i arkeologi vt 1997. Institutionen för Arkeologi vid Stockholms Universitet. Handledare: Kenneth Jonsson. 16 sidor, 3 bilagor.

Syftet med uppsatsen är att få en överblick över mynt daterade 1150-1250 som hittats på det svenska fastlandet. Hopade fynd och lösfynd från denna period har inventerats. Sammanlagt 125 mynt har hittats. Författaren vill få fram vilka mynttyper som är företrädda och hur de fördelar sig. Han vill också kunna studera hur de svealändska och götaländska typerna är fördelade inom sitt respektive mynträkningsområde. Hela det gottländska mynträkningsområdet har undantagits. De mynttyper som ingår i studien har presenterats med bild, antal funna mynt samt fyndplats och litteraturhänvisning.

Resultatet av inventeringen är presenterat i tabellform.

MGL

Krause Publications

Från Krause Publications, det flitiga amerikanska förlaget, har det utkommit en lång rad nya böcker. De har ju ambitionen att förteckna och värdesätta alla mynt som utkommit. Hittills har det mest blivit mynt och sedlar från 1600-talet och framåt, men det lär vara så att de arbetar sig bakåt i historien. Följande böcker är aktuella:

The Complete Lincoln Cent Encyclopedia av Shane M. Anderson, 144 sidor och ca 100 bilder. Boken kostar \$14.95 samt postavgifter.

Hard Times Tokens 1832-1844 av Russel Rulau (6:e uppl.), 120 sidor och rikt illustrerad. Boken kostar \$19.95 samt postavgifter.

1998 Standard Catalog of World Coins. 1901-Present av Chester L. Krause och Clifford Mishler, 1.792 sidor och ca 45.000 myntavbildningar i skala 1:1! Boken kostar \$47.95 samt postavgifter.

Standard Catalog of World Coins. World Coin Listings by Date and Mint 1801-1900 av Chester L. Krause och Clifford Mishler. Prisuppgifter saknas.

Standard Catalog of United States Paper Money (15:e uppl.) av Chester L. Krause och Robert F. Lemke, 214 sidor och ca 500 bilder. Boken kostar \$24.95 samt postavgifter.

Ancient Coin Collecting av Wayne G. Sayles, ca 200 sidor och 200 bilder. Boken kostar \$24.95 samt postavgifter.

The International Encyclopaedic Dictionary of Numismatics av R. Scott Carlton, 448 sidor och ca 500 teckningar, diagram och fotografier. Boken kostar \$39.95 samt postavgifter.

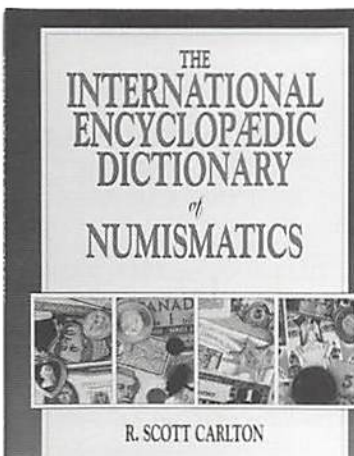
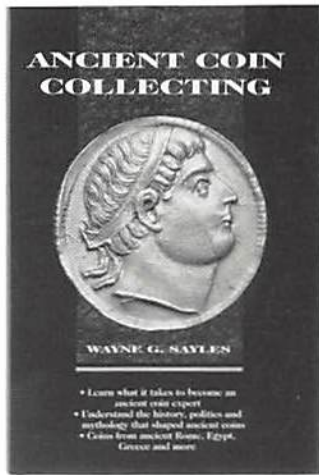
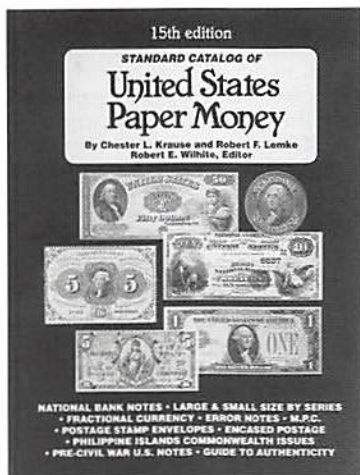
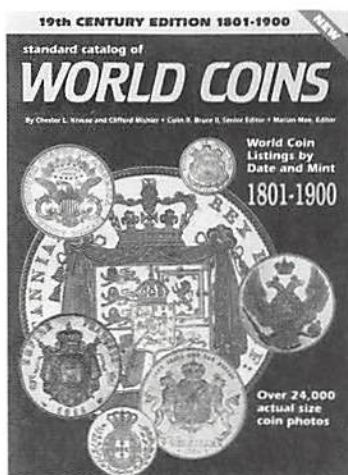
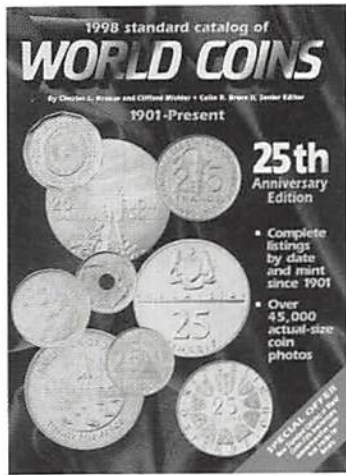
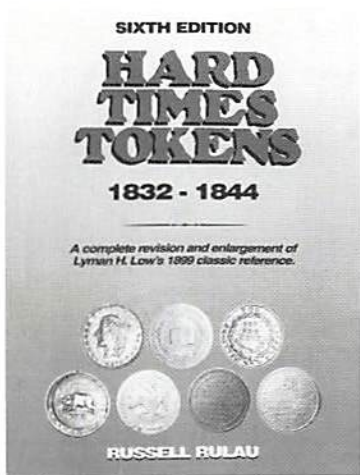
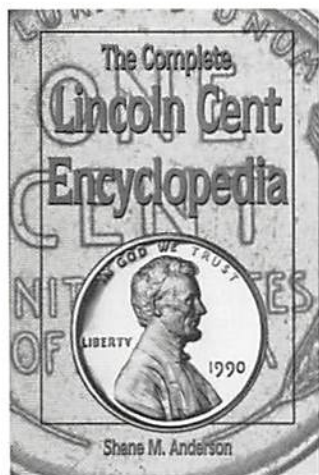
1997 Standard Catalog of World Paper Money Modern Issues 1961-1997, Volume III (3:e uppl.) av Colin R. Bruce och George S. Cuhaj, 736 sidor och 6.750 bilder. Boken kostar \$34.95 samt postavgifter.

Standard Catalog of United States Tokens 1700-1900 (2:a uppl.), 944 sidor och ca 4000 fotografier. Boken kostar \$47.95 samt postavgifter.

Samtliga böcker går att beställa från Krause Publications, Book Department QPR1, 700 E. State St., Iola, WI 54990-0001, USA. Betala gärna med kontokort.

SVENSKA NUMISMATISKA
FÖRENINGEN

säljer böcker och medaljer!

Norge

Den 15 september gav Norge ut en ny 1-krone. Därmed har "hållet" återkommit – borta sedan 1951! På åtsidan syns ett kors, vars korsarmar har kung Harald V:s krönte monogram. Den nedre korsarmen är utformad som två parallella linjer. I mitten en cirkel. Nederst omskriften NORGE omgiven av Den Kongelige Mynts märke hammare och bergsjärn samt myntdirektör Jan Erik Johanssens märke JEJ.

På fransidan ser vi en fågel sittande på en blomranka. Motivet är inspirerat av portalen i Hylestads stavkyrka i Setesdal. Under motivet präglingsåret och valören 1 KRONE i omskriften. Till höger formgivaren Ingrid Austlid Rises signatur IAR.

Diameter: 21,0 mm
Centralt hål: 3,2 +/- 0,2 mm
Tjocklek: 1,7 mm
Vikt: 4,35 g
Legering: 75% Cu, 25% Ni

Minnesmynt

Med anledning av den norska postens 350-årsjubileum har man givit ut ett 5-kronors minnesmynt. På åtsidan det norska lejonet. Till vänster inskriften NORGE. Valören 5 KR längst ner. Bakom lejonet Den Kongelige Mynts märke hammare och bergsjärn placerat över myntdirektören Jan Erik Johanssens märke JEJ.

På fransidan syns en postryttare gjord efter en elfenbensstatyett från slutet av 1600-talet. Omskrift POSTEN SKAL FRAM, årtalen 1647-1997. Bakom hästen ena framben konstnärns Ingrid Austlid Rises signatur IAR.

Diameter: 29,5 mm
Tjocklek: 2,23 mm
Vikt: 11,5 g
Legering: 75% Cu, 25% Ni

November:

- 1 Frankfurt, Peus
- 4-6 München, Partin
- 5 New York, Stack's
- 8-9 Stockholm, B. Ahlström
- 13-14 Baltimore, Bowers and Merena
- 18 London, Spink
- 19-20 Sydney, Noble
- 24 Hong Kong, Spink
- 26-29 München, Hirsch

December:

- 4 New York, Vecchi
- 11-13 Mannheim, Kurpfalz. Münzhandlung
- 13 Bruxelles, Elsen

Februari 1998:

- 11-14 München, Hirsch
- 14 Long Beach, Ponterio

Mars 1998:

- 7 Bruxelles, Elsen
- 14 Helsingfors, Holmasto

April 1998:

- 1-2 Sydney, Noble
- 27-30 Frankfurt, Peus

MYNTSKÅP

3 st större myntskåp
kommer att
försäljas på auktion
söndagen 16 november 1997.

Visning på
Auktionskompaniet
14 - 15 november
Regeringsgatan 47, Stockholm.

KRISTINAS KVARTSÖREN

Skicka in ett vykort med ditt
namn och adress till följande adress:

P. Anders G. Hagsström
Örtenlundsvägen 9, 702 30 ÖREBRO.

Du får första delen 1633,
av Kristinas kvartsören med historik,
till självkostnadspris.

HÅKAN WESTERLUND

MYNTHANDEL

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER

Spec. sedlar
Betalar bra för sedlar före 1930

Vasagatan 42
111 20 STOCKHOLM
TEL 08-411 08 07

LUNDS MYNTHANDEL

KÖPER och SÄLJER
BYTER och VÄRDERAR

MYNT och SEDLAR
TILLBEHÖR och LITTERATUR

GRATIS LAGERLISTA
(uppgiv samlarområde)

Klostergatan 5, 222 22 LUND
Tel och fax 046-14 43 69

A'DOFF GRUPPEN AB® Konsulter i ekonomistyrning

A'doff Gruppen erbjuder konsultativt stöd till företag och offentlig sektor.

Vi har stor erfarenhet av att arbeta i projektform inom följande arbetsområden:

- Verksamhetsutveckling
- Finansiering och likviditetsstyrning
- Budgetering och redovisning
- Ekonomisystem
- Bokslut och årsredovisning
- Dagligt konsultstöd för ekonomistyrning i Agresso, Cosmos mfl system
- Revision via A'doff Revision

A'doff Gruppen AB
Telefon: 08-32 87 03
Telefax: 08-30 87 16
Besöksadress: Dannemoragatan 20
Postadress: Box 23077
104 35 Stockholm

Nästa FIDEM 1998

Nästa internationella medaljkongress och -utställning skall äga rum 21-24 oktober 1998 i Haag, Nederländerna. Kongressens tema är "Influenser". Utställningen arrangeras i ett vackert, nytt museum i Haag, byggt nära Nordsjön och kallat "Skulpturer vid havet". Det blir också workshops i samarbete med Kungl. Konstakademien i Haag. Givetvis också föreläsningar. En kongressmedalj utges som vanligt; tävlingen är redan avgjord. Närmare upplysningar fås genom att skriva till:

FIDEM'98
c/o National Museum of Coins and Medals
P O Box 11028
NL-2301 EA LEIDEN
Nederländerna
Man kan också ringa +31-71 5120748
eller faxes +31-71 5128678

Det finns också nationella delegater. I Sverige kan man vända sig till: FIDEMs delegat, c/o Kungl Myntkabinettet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM, fax 08-4112214.

LLT

BÖCKER KÖPES OCH SÄLJES!

- Enstaka bättre objekt samt hela boksamlingar.
- Lista på numismatisk litteratur kan erhållas.

BOK & ANTIK AB

Box 2031, 191 02 Sollentuna.
OBS! NYTT TELEFONNUMMER;
08-510 128 18

INTERNATIONELLA AUKTIONER

FORTLÖPANDE INLÄMNING
TILL VÅRA 4 ÅRLIGA AUKTIONER

Stort avsnitt Antika mynt på
auktionen den 22 november. Beställ katalog!
Prenumeration 3 kataloger 125 kr,
enstaka ex 50 kr. Postgiro 12 12-0.

Ring gärna!
 08-678 32 17
FAX 08-678 19 39

MYNTKOMPANIET
Birger Jarlgatan 8, 3 tr
114 34 STOCKHOLM

KÖPER SÄLJER VÄRDERAR

Kvalitetsauktioner
två gånger per år

B. AHLSTRÖM MYNTHANDEL AB

Normalmstorg 1, 1tr.
Box 7662 103 94 STOCKHOLM
TEL: 08-10 10 10 FAX: 08-678 77 77

KUNGL. MYNTKABINETTET

erbjuder Svenska Numismatiska Föreningens medlemmar
att köpa äldre upplagor av

Nordisk Numismatisk Årsskrift

till kraftigt sänkta priser:

NNÅ 1960	häftad	176 sidor	25 kr
NNÅ 1961	häftad	181 sidor	25 kr
NNÅ 1963	häftad	219 sidor	25 kr
NNÅ 1966	häftad	168 sidor	25 kr
NNÅ 1968	häftad	185 sidor	25 kr
NNÅ 1970	häftad	282 sidor	100 kr
NNÅ 1971	inbunden	249 sidor	50 kr
NNÅ 1973 - 74	inbunden	202 sidor	50 kr
NNÅ 1983 - 84	inbunden	231 sidor	75 kr
NNÅ 1985 - 86	inbunden	173 sidor	75 kr
NNÅ 1987 - 88	inbunden	209 sidor	75 kr
NNÅ 1989 - 90	inbunden	218 sidor	75 kr
NNÅ 1991	inbunden	255 sidor	125 kr

Priserna gäller vid beställning t.o.m. 31 december 1997 så långt lagret räcker.

Porto tillkommer.

Du kan också hämta böckerna i vår entré, Slottsbacken 6, om du beställer i förväg.

Kungl. Myntkabinettet

Box 5405 • 114 84 Stockholm

Tel. 08-783 94 29 • Fax 08-411 22 14

2 nya priskataloger:

..... *Se själv vad marknaden betalar för Era sedlar och mynt*

Nordiska Seddelpris - Årsboken

Klubbade priser
från flera än 150 nordiska offentliga auktioner

7.000 auktionspriser på pengesedlar från

Danmark, Militära sedlar, Jutlandia, Kreditbanker, S.O.S. Kasse, J.A.K., Kommun
nödsedlar, PrivatBilletter, **Danska Väst Indien**, **Slesvig-Holsten**, **Färöarna**,
Grönland, **Island**, **Norge**, Nödpenningar, Kreditmärker, PrivatBilletter,

Spetsbergen, **Björnön**, **Sverige**, Enskilda Banker, **Finland** – från 1657 till våra dagar

Första nya och dagsaktuella priskatalogen på 13 år som behandlar alla Nordens sedlar. För första gången prisangivningar på norska **Kommun Nödsedlar** och **Kreditmärker** från krigstiden samt danska+norska **Privata Billetter** från 1800-talet. Man finner inte i någon annan priskatalog så många prisangivningar på officiella och privata nordiska sedlar – mer än 7.400 priser i en enda bok! Uppnådda priser från 178 auktioner angivna i 4 valutor: DDK+NOK+SEK+FIM.

Roman Coin Price Yearbook 1996/97

Klubbade priser
från flera än 200 internationella offentliga auktioner världen runt
1995 + 1996

10.000 auktionspriser på mynt från

Agrippa, Augustus, Britannicus, Caligula, Civil Wars, Claudius, Clodius Macer,
Domitian, Drusus, Gaius, Galba, Germanicus, Hadrian, Livia, Nero, Nerva, Otho, Tiberius, Titus,
Trajan, Vespasian, Vitellius
Kejsartiden, vol. I: 31 BC - AD 138

Nordisk Seddelpris - Årbok

Inbunden, 239 + [48] pp, 7.000 klubbade priser 1990-1996. Vagl. försäljningspris SEK 350

Dansk-Norsk Myntpris - Årbok 1995/96

Inbunden, 212 + [34] pp, 7.000 klubbade priser 1994+1995. Vagl. försäljningspris SEK 350

Svenska Myntpris - Årsboken 1995/96

Inbunden, 247 + [40] pp, 7.000 klubbade priser 1994+1995. Vagl. försäljningspris SEK 350

Roman Coin Price Yearbook 1996/97

Inbunden, 525 + [50] pp, 10.000 klubbade priser 1995 + 1996. Vol. I Vagl. försäljningspris SEK 525

Köp böckerna hos Er mynthandlare

eller få dom med posten genom att betala försäljningspriset + försändelse SEK 40
på svenskt postgirokonto 83 72 90-6 (Auktionssällskapet)
eller skicka beloppet DKK 300/450 + 35 (försändelse) i en Euro-check till:
Grelbers Forlagsekspedition, Drejøgade 26 F 501, DK-2100 København Ø.

SVENSKA
NUMISMATISKA FÖRENINGENS
Auktion nr 136
äger rum den 1 december 1997

Cirka 300 nummer kommer att ropas ut

Höstauktionen går av stapeln måndagen den 1 december 1997
klockan 18.15 i Kungliga Myntkabinettets lokaler på Slottsbacken 6.
Visningen börjar 16.30.

*Föreningen vill samtidigt meddela
att ingen inlämning till auktionerna tas emot tills vidare.*

Enbart medlemmar av Svenska Numismatiska Föreningen och därtill anslutna föreningar äger rätt att delta vid auktionen.

Upplysningar kring inlämning och inlämningsvillkor lämnas av auktionskommissarie Jan Karlsson, Götgatan 3, 735 15 Uppsala. Tel/fax: 018 - 54 83 42. Mobil: 010 - 279 09 86. Personsökare: 0749 - 100 956.

Jubileumsauktionen hösten 1998

I anslutning till Svenska Numismatiska Föreningens 125-årsjubileum under nästa år, kommer bland annat material ur Sven Svenssons samlingar att säljas. Denna auktion kommer att bli något utöver det vanliga!

I samband med årsmötet 1998 kommer även en smärre auktion hållas beträffande föreningens bokdubletter.

Besök föreningens hemsida på Internet!

Du vet väl om att du, bland mycket annat, kan se föreningens auktionslista samt klubbade priser på vår hemsida! Till dags dato har det varit cirka 6000 besök på hemsidan.

Adressen är: <http://www.users.wineasy.se/snf/>. Passa även på att skicka e-mail: snf@wineasy.se.